

Na osnovu čl. 112. i 121. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća ("Službene novine Federacije BiH", br. 39/03 i 22/06), direktor Federalne uprave civilne zaštite donosi

PRAVILNIK

O NAČINU RADA I FUNKCIONIRANJA ŠTABOVA I POVJERENIKA CIVILNE ZAŠTITE

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovim pravilnikom propisuje se način rada i rukovođenje štabova civilne zaštite (u daljnjem tekstu: štab CZ) i organa iz člana 111. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća (u daljnjem tekstu: Zakon o zaštiti i spašavanju) koji vrše funkciju rukovođenja akcijama zaštite i spašavanja, kao i poslovi i zadaci i način rada povjerenika civilne zaštite koji se određuju u organima uprave, službama za upravu, mjesnim zajednicama i pravnim licima prema članu 118. stav 1. Zakona o zaštiti i spašavanju.

Član 2.

Odredbe ovog pravilnika primjenjuju se na štabove CZ i druge organe nadležne za rukovođenje akcijama zaštite i spašavanja i povjerenike civilne zaštite i to:

- 1) na Federalni, kantonalne i općinske štabove CZ, kao i na štabove CZ koji se osnivaju u pravnim licima i mjesnim zajednicama (član 106. i član 107. stav 1. Zakona o zaštiti i spašavanju),
- 2) na rukovodioce organa uprave i drugih organa vlasti, direktore pravnih lica i sekretare mjesne zajednice u kojima nije osnovan štab CZ (član 111. Zakona o zaštiti i spašavanju) i
- 3) na povjerenike civilne zaštite koji se određuju u naselju, dijelu naselja, stambenim zgradama, selima i zaseocima, u organima uprave i općinskim i gradskim službama za upravu, drugim organima vlasti, javnim ustanovama i drugim pravnim licima (član 118. Zakona o zaštiti i spašavanju).

Štabovi i povjerenici civilne zaštite iz stava 1. ovog člana predstavljaju dio organiziranih snaga civilne zaštite koji poslove iz svoje nadležnosti vrše u situacijama koje su utvrđene u odredbi člana 16. ovog pravilnika, a na način propisan Zakonom o zaštiti i spašavanju i ovim pravilnikom.

II. NAČIN RADA ŠTABOVA CZ U VRŠENJU POSLOVA IZ SVOJE NADLEŽNOSTI I OSTVARIVANJE RUKOVOĐENJA AKCIJAMA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA

1. Zajednička odredba

Član 3.

U ostvarivanju poslova iz svoje nadležnosti koji su utvrđeni u zakonskim odredbama iz odredbe člana 2. ovog pravilnika, svaki štab CZ ima dvije osnovne funkcije i to:

- 1) provođenje vlastitih priprema za uspješno vršenje operativne funkcije iz svoje nadležnosti (pripreme, obuka i osposobljavanje) i
- 2) rukovođenje akcijama zaštite i spašavanja (operativna funkcija).

Pripreme iz stava 1. tačke 1. ovog člana štabovi CZ organiziraju i provode na način reguliran u odredbama čl. 4. do 13. ovog pravilnika, a operativnu funkciju iz stava 1. tačka 2. ovog člana ostvaruju prema odredbama čl. 14. do 30. ovog pravilnika.

2. Popuna Federalnog, kantonalnog i općinskog štaba CZ i način njihovog rada u fazi preventivne zaštite

Član 4.

U skladu sa odredbama člana 113. Zakona o zaštiti i spašavanju, štabovi CZ predstavljaju kolegijalni organ koji se sastoji od komandanta, načelnika i članova štaba.

Potpuni sastav štabova CZ i način njihove popune utvrđuje se posebnim propisom, odnosno aktom koji donose sljedeći organi vlasti i to:

- 1) za Federalni štab CZ - Vlada Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vlada Federacije), na prijedlog Federalne uprave civilne zaštite (u daljnjem tekstu: Federalna uprava),
- 2) za kantonalni štab CZ - vlada kantona, na prijedlog kantonalne uprave civilne zaštite (u daljnjem tekstu: kantonalna uprava),
- 3) za općinski štab CZ - općinski načelnik, na prijedlog službe civilne zaštite općine ili općinsko vijeće na prijedlog općinskog načelnika.

Štabovi CZ iz stava 2. ovog člana, moraju biti tako popunjeni da budu zastupljene sve oblasti društvenog života (privredne i društvene djelatnosti) prema uslovima svakog nivoa vlasti na kojima se nalaze ti štabovi i kriterijima koji su utvrđeni u odredbama čl. 114. i 116. Zakona o zaštiti i spašavanju, s tim da se popuna osigura i prema zahtjevima koji su utvrđeni u procjeni ugroženosti Federacije, kantona i općine.

Član 5.

Štabovi CZ moraju biti popunjeni stručnim kadrovima, predstavnicima svih organa uprave, a prema potrebi i predstavnicima upravnih organizacija, pravnih lica i drugih institucija čija je djelatnost od značaja za zaštitu i spašavanje, s tim da općinski štabovi CZ obavezno budu popunjeni rukovodiocima općinskih službi za upravu i predstavnicima drugih općinskih organa i pravnih lica.

Popuna štaba CZ prema stavu 1. ovog člana mora osigurati takav sastav štaba koji mora biti kompetentan i sa odgovarajućim autoritetom i da u svakoj situaciji može pravilno odlučivati i donositi odgovarajuće naredbe i osigurati efikasno provođenje donešenih naredbi, odnosno efikasno i autoritativno ostvarivati funkcije rukovođenja akcijama zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara na području koje je pogođeno prirodnom ili drugom nesrećom.

Član 6.

U periodu od formiranja štaba CZ, pa do njegovog aktiviranja radi vršenja operativne funkcije zbog nastanka stanja prirodne ili druge nesreće, članovi štaba CZ i štab kao cjelina, provode aktivnosti na upoznavanju sa dostignutim stepenom izgrađenosti sistema zaštite i spašavanja, razvojnim orijentacijama i obučavaju se i osposobljavaju za efikasno i pravilno ostvarivanje funkcije rukovođenja akcijama zaštite i spašavanja iz člana 15. ovog pravilnika.

U cilju pravilnog i kontinuiranog provođenja priprema iz stava 1. ovog člana, štabovi CZ, na prijedlog organa civilne zaštite, donose svoje godišnje programe aktivnosti.

Program aktivnosti obuhvata sva pitanja koja se po Zakonu o zaštiti i spašavanju nalaze u nadležnosti štaba CZ.

Član 7.

Program aktivnosti štaba CZ i pitanja koja će biti predmet razmatranja štaba organizira i priprema načelnik štaba CZ putem organa civilne zaštite kojim rukovodi, s obzirom da ti organi predstavljaju stručnu službu štaba.

Priprema programa aktivnosti vrši se uz neposrednu saradnju sa komandantom štaba CZ.

Program aktivnosti štaba CZ donosi se u decembru za narednu kalendarsku godinu, a najkasnije do februara tekuće kalendarske godine.

Na osnovu utvrđenog programa aktivnosti komandant štaba, na prijedlog načelnika štaba CZ saziva sjednice i rukovodi radom sjednica i potpisuje akta koja štab CZ donosi iz svoje nadležnosti, a planirane materijale za sjednice štaba i druge uvjete za rad štaba osiguravaju organi civilne zaštite.

Član 8.

Pored zadataka utvrđenih u programu aktivnosti iz člana 6. ovog pravilnika, poseban oblik priprema štaba CZ za efikasno ostvarivanje operativne funkcije, predstavlja njegovo obučavanje i osposobljavanje po posebnim planovima i programima obučavanja koje, u skladu sa odredbom člana 164.

stav 5. Zakona o zaštiti i spašavanju, donosi direktor Federalne uprave.

Obučavanje i osposobljavanje iz stava 1. ovog člana, obuhvata upoznavanje članova štaba CZ sa propisima iz oblasti zaštite i spašavanja, organizacijom i funkcioniranjem sistema zaštite i spašavanja, kao i provođenje praktičnog uvježbavanja načina rada i ostvarivanja operativne funkcije rukovođenja akcijama zaštite i spašavanja u fazi spašavanja i u fazi otklanjanja posljedica.

Član 9.

Zadatke i pitanja utvrđena u programu aktivnosti, štab CZ realizira kroz odgovarajuće metode i oblike koje utvrdi u poslovniku o svom radu iz člana 13. ovog pravilnika.

Prilikom razmatranja materijala predviđenih u programu aktivnosti, štab CZ daje odgovarajuće mišljenje, prijedloge i sugestije u cilju pravilnog rješavanja tih pitanja i daje inicijative za rješavanje određenih pitanja radi dogradnje sistema zaštite i spašavanja.

Razmatranje materijala iz stava 2. ovog člana, ima za cilj da se štab CZ upozna sa organizacijom zaštite i spašavanja na području za koje je nadležan, snagama i sredstvima civilne zaštite koja su osigurana za zaštitu i spašavanje i mjerama zaštite i spašavanja koje su planirane za provođenje zaštite i spašavanja i na taj način štab CZ stiče uvid u sve podatke koji se odnose na snage i sredstva koja može angažirati u vrijeme kada vrši svoju operativnu funkciju rukovođenja akcijama zaštite i spašavanja.

Član 10.

Štab CZ razmatra materijale iz člana 9. ovog pravilnika, koje pripremaju slijedeći organi civilne zaštite i to:

- 1) Federalni štab - materijale koje priprema Federalna uprava,
- 2) kantonalni štab - materijale koje priprema kantonalna uprava,
- 3) općinski štab - materijale koje priprema služba civilne zaštite općine.

Štab CZ razmatra i materijale iz oblasti zaštite i spašavanja koje pripremaju organi uprave i upravne organizacije, odnosno općinske službe za upravu, u pitanjima iz svoje nadležnosti. Materijale tih organa i službi, za sjednice štaba CZ osiguravaju organi civilne zaštite iz stava 1. ovog člana.

Član 11.

Organi civilne zaštite Federacije, kantona i općina, u okviru svoje redovne djelatnosti, vrše i sve poslove potrebne za pripreme štabova CZ utvrđene u njihovom programu aktivnosti i osiguravaju sve uvjete potrebne za realizaciju programiranih zadataka što obuhvata: pripremu i dostavljanje materijala članovima štaba, osiguranje prostora za njegov rad, obavljanje administrativno-tehničkih, finansijskih i svih drugih poslova koji su potrebni za rad štaba CZ u fazi preventivne zaštite.

Član 12.

Organi uprave i upravne organizacije, pravna lica i druge institucije, a u općini općinske službe za upravu i druge općinske institucije (u daljnjem tekstu: organi i službe), čiji je rukovodilac ili drugo lice član štaba CZ, dužni su u svom organu ili službi osigurati uvjete za nesmetan i kontinuirani rad na zadacima koje ta lica imaju kao članovi štaba CZ.

Pod uslovima iz stava 1. ovog člana podrazumijevaju se obaveze organa i službi da redovno (kontinuirano) informiraju člana štaba CZ o svim pojavama i opasnostima koje mogu dovesti do nastanka prirodne ili druge nesreće u oblasti za koju je taj organ ili služba osnovana, odnosno sve podatke o nastaloj nesreći i posljedicama izazvanim tom nesrećom, a u vrijeme aktiviranja i funkcioniranja štaba CZ, ti organi i službe osiguravaju uslove za provođenje (izvršavanje) svih naredbi štaba CZ koje se odnose na oblast za koju su osnovani.

Član 13.

Štab CZ donosi svoj poslovnik o radu.

Poslovnik o radu sadrži slijedeća pitanja: unutrašnju organizaciju štaba, način pripremanja sjednica štaba, utvrđivanje dnevnog reda, zakazivanje i vođenje sjednica, način rasprave o pitanjima dnevnog reda, način odlučivanja i donošenje akata

(odluke, naredbe i zaključci) iz nadležnosti štaba, način utvrđivanja zaduženja članovima štaba na realizaciji zadataka koji se utvrde u aktima štaba CZ, vođenje zapisnika i druga pitanja od značaja za organizaciju i način rada štaba CZ.

3. Način ostvarivanja funkcije rukovođenja akcijama zaštite i spašavanja (operativna funkcija)

a) *Vrijeme rukovođenja akcijama zaštite i spašavanja i ovlaštenja u rukovođenju*

Član 14.

Operativnu funkciju rukovođenja akcijama zaštite i spašavanja štabovi CZ ostvaruju u odnosu na poslove iz svoje nadležnosti koji su utvrđeni u Zakonu o zaštiti i spašavanju i to:

- 1) Federalni štab u odnosu na ovlaštenja utvrđena u odredbama čl. 108. i 109. Zakona o zaštiti i spašavanju i drugim odredbama tog zakona u kojima su utvrđena ovlaštenja tog štaba,
- 2) kantonalni štab u odnosu na ovlaštenja utvrđena u čl. 108. i 110. Zakona o zaštiti i spašavanju i ovlaštenja koja se utvrde propisom kantona u skladu sa članom 197. stav 3. Zakona o zaštiti i spašavanju,
- 3) općinski štab u odnosu na ovlaštenja utvrđena u članu 108. Zakona o zaštiti i spašavanju i pitanja koja se popisom općinskog vijeća stave u nadležnost tog štaba, u skladu sa odredbom člana 197. stav 3. Zakona o zaštiti i spašavanju.

Štabovi CZ iz stava 1. ovog člana, rukovođenje akcijama zaštite i spašavanja, ostvaruju na području za koje je štab osnovan.

Član 15.

Pod rukovođenjem akcijama zaštite i spašavanja podrazumijeva se ovlaštenje štaba CZ da u fazi spašavanja i u fazi otklanjanja posljedica:

- 1) odlučuje o upotrebi i angažiranju svih snaga i sredstava civilne zaštite, kao i ljudstva i sredstava organa uprave i upravnih organizacija, pravnih lica i drugih institucija i građana i njihovih sredstava, na zadacima zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara koji su ugroženi ili nastradali od (usljed) djelovanja prirodne ili druge nesreće na području koje je pogođeno tom nesrećom;
- 2) da u toku faze spašavanja i faze otklanjanja posljedica neprekidno vrši usmjeravanje i raspoređivanje snaga i sredstava na područja na kojima je njihovo angažiranje potrebno i određuje mjere i aktivnosti koje treba preduzimati;
- 3) da usmjerava i koordinira ukupne aktivnosti na spašavanju ljudi i materijalnih dobara i otklanjanju posljedica na području pogođenom prirodnom ili drugom nesrećom.

Rukovođenje iz stava 1. ovog člana mora biti brzo i efikasno sa ciljem da se snage i sredstva civilne zaštite i druge snage i sredstva u što kraćem roku angažiraju na zadacima zaštite i spašavanja života ljudi i materijalnih dobara na područjima koja su pogođena prirodnom ili drugom nesrećom i na kojima je angažiranje snaga i sredstava neophodno. Na taj način štab CZ, rukovođenje ostvaruje cijelo vrijeme trajanja faze spašavanja i faze otklanjanja posljedica.

U okviru rukovođenja akcijama zaštite i spašavanja iz stava 2. ovog člana, štab CZ određuje zadatke angažiranim snagama civilne zaštite i drugim snagama koje trebaju preduzimati u spašavanju ljudi, a koje zadatke treba da provode na zaštiti materijalnih dobara i stalno prati i kontroliše izvršenje datih zadataka i prema potrebi, preduzima druge mjere koje će osigurati izvršenje naredjenih zadataka.

Član 16.

Operativnu funkciju rukovođenja akcijama zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara na području koje je pogođeno, odnosno zahvaćeno prirodnom ili drugom nesrećom, štabovi CZ ostvaruju u uvjetima koji su utvrđeni u članu 134. Zakona o zaštiti i spašavanju, koji se odnose na slijedeće situacije i to:

- 1) kada zaprijeti neposredna opasnost za nastanak određene prirodne ili druge nesreće koja može da ugrozi život i zdravlje ljudi i materijalna dobra na određenom području, kako je predviđeno u odredbi člana 134. stav 2. Zakona o zaštiti i spašavanju (preventivna operativna funkcija),
- 2) kada nadležni organ vlasti proglasi nastanak prirodne ili druge nesreće na određenom području, što je u skladu sa odredbom člana 134. stav 1. Zakona o zaštiti i spašavanju (operativna funkcija u fazi spašavanja i fazi otklanjanja nastalih posljedica),
- 3) za vrijeme vježbi civilne zaštite kojima štab CZ rukovodi i u vrijeme ratnog stanja, što je u skladu sa odredbom člana 134. stav 3. Zakona o zaštiti i spašavanju.

Rad štaba civilne zaštite u uvjetima iz tačke 1. stav 1. ovog člana, po pravilu, može trajati najduže do tri dana, u kojem roku nadležni organ vlasti treba da donese odluku o proglašenju stanja prirodne ili druge nesreće ili odluku da taj štab nastavi svoj rad dok se ne otklone opasnosti koje mogu dovesti do nastanka prirodne ili druge nesreće što se u odluci konkretno određuje.

b) Aktiviranje štabova CZ

Član 17.

Radi ostvarivanja operativne funkcije u situacijama iz člana 16. ovog pravilnika, vrši se aktiviranje štaba CZ.

Aktiviranje štaba CZ vrši se tako što se komandant, načelnik i svi članovi štaba CZ pozivaju da odmah dođu na mjesto koje je određeno za njihov rad i da počnu obavljati svoju funkciju rukovođenja svim akcijama zaštite i spašavanja na ugroženom području za koje su osnovani.

Aktiviranje štaba CZ u svim situacijama iz člana 16. ovog pravilnika vrši se, po pravilu, na zahtjev načelnika štaba, a može i na zahtjev komandanta, dok svaki član štaba može dati inicijativu kada u oblasti za koju je član štaba nadležan dođe do pojave opasnosti koja može dovesti do nastanka određene prirodne ili druge nesreće ili je već nastala ta nesreća, pa se cijeni da je situacija takva da je funkcioniranje štaba neophodno. U takvoj situaciji, a u skladu sa odredbom člana 134. Zakona o zaštiti i spašavanju, aktiviranje štaba CZ vrši nadležni organ CZ i to:

- 1) Federalni štab - aktivira Federalna uprava,
- 2) kantonalni štab - aktivira kantonalna uprava,
- 3) općinski štab - aktivira služba civilne zaštite općine.

Član 18.

U skladu sa odredbom člana 134. st. 1. i 2. Zakona o zaštiti i spašavanju, aktiviranje štaba CZ vrši se u svim situacijama kada zaprijeti neposredna opasnost ili pojava koja može dovesti do nastanka prirodne ili druge nesreće i koja može ugroziti život i zdravlje ljudi i materijalna dobra na određenom području ili je već nastala prirodna ili druga nesreća, pa je nadležni organ vlasti proglasio stanje te prirodne ili druge nesreće.

Aktiviranje štaba CZ se vrši radi razmatranja nastale situacije i odlučivanja o slijedećim pitanjima:

- 1) utvrđivanje procjene o postojanju uvjeta da se nadležnom organu vlasti općine, kantona i Federacije predloži donošenje odluke o proglašenju nastanka prirodne ili druge nesreće,
- 2) odlučivanje o preduzimanju odgovarajućih mjera zaštite i spašavanja iz svoje nadležnosti u cilju:
 - sprečavanja nastanka pojave ili opasnosti koja može dovesti do prirodne ili druge nesreće,
 - sprečavanja širenja pojave ili opasnosti ili ublažavanja njenog djelovanja,
 - spašavanja ugroženih ljudi i materijalnih dobara u toku djelovanja prirodne ili druge nesreće.

U svakoj situaciji iz stava 1. ovog člana, obavezno se vrši aktiviranje općinskog štaba CZ, a kantonalni štab se aktivira kada se procijeni da je stanje na ugroženom području općine takvo da je potrebna pomoć kantona ili drugih općina ili kada općinski štab zatraži pomoć kantonalnog štaba ili kada je prirodnom ili drugom nesrećom ugroženo područje dvije ili više općina na području kantona.

Polazište za predlaganje donošenja odluke o proglašenju nastanka prirodne ili druge nesreće u općini, predstavlja procjena općinskog štaba CZ da nadležne općinske službe i drugi organi

općinske uprave nisu u mogućnosti samostalno, u okviru svojih redovnih nadležnosti, spriječiti nastanak prirodne ili druge nesreće niti ublažiti njeno djelovanje, odnosno nisu u mogućnosti efikasno izvršiti spašavanje ugroženih ljudi i materijalnih dobara niti otkloniti nastale posljedice.

U situaciji iz stava 1. ovog člana, Federalni štab se aktivira kada Federalna uprava procijeni da je stanje na ugroženom području takvo da je potrebna pomoć sa područja drugih kantona ili kada kantonalni štab zatraži pomoć Federalnog štaba ili kada je ugroženo područje dva ili više kantona ili područje cijele Federacije.

Član 19.

Ako nadležni organ vlasti, na prijedlog štaba CZ donese odluku o proglašenju stanja prirodne ili druge nesreće, taj štab nastavlja svoj rad i ostvaruje svoju funkciju rukovođenja akcijama zaštite i spašavanja na ugroženom području i tu funkciju vrši neprekidno dok isti organ ne donese odluku o prestanku stanja prirodne ili druge nesreće.

U slučaju da nadležni organ vlasti, ne prihvati prijedlog štaba CZ da proglasi stanje prirodne ili druge nesreće, u tom slučaju taj organ vlasti odlučuje da li ima potrebe da štab CZ nastavi svoj rad u roku koji se utvrdi prema odredbi člana 16. stav 2. ovog pravilnika.

c) Operativno djelovanje u rukovođenju akcijama zaštite i spašavanja

Član 20.

Štab CZ koji je aktiviran prema odredbi člana 17. ovog pravilnika, na prvoj sjednici nakon donošenja odluke iz člana 19. stav 1. ovog pravilnika, vrši procjenu nastale situacije i u skladu sa procijenjenom situacijom postupa prema odredbi člana 18. stav 1. ovog pravilnika. Tom aktivnošću počinje operativno djelovanje štaba civilne zaštite koje štab ostvaruje putem rukovođenja akcijama zaštite i spašavanja na području na kojem je nastala prirodna ili druga nesreća, odnosno na kojem prijeti ozbiljna opasnost od nastanka prirodne ili druge nesreće.

Član 21.

Rukovođenje akcijama zaštite i spašavanja, štab CZ, u načelu, ostvaruje održavanjem sjednica štaba na kojima odlučuje o upotrebi snaga i sredstava koje treba angažirati, naređuje mjere zaštite i spašavanja koje treba provoditi i određuje organe uprave i druge institucije i pravna lica koji su dužni izvršiti naredene mjere i zadatke.

Član 22.

U procesu rukovođenja akcijama zaštite i spašavanja, radom štaba CZ rukovodi komandant štaba, zakazuje i vodi sjednice štaba, predlaže dnevni red i potpisuje sva akta štaba.

U slučaju odsutnosti komandanta štaba CZ, a neophodno je održati sjednicu štaba radi odlučivanja o određenim pitanjima, sjednicu zakazuje i vodi načelnik štaba i postupa u skladu sa odredbom člana 115. Zakona o zaštiti i spašavanju.

Ako u određenoj situaciji ne postoji kvorum za punovažno odlučivanje štaba CZ, a nužno je da štab odluči o određenom pitanju ili više pitanja neophodnih za provođenje akcija zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara na ugroženom području, u tom slučaju, štab može odlučivati u sastavu u kojem se nalazi, s tim što je načelnik štaba dužan na prvoj sjednici štaba kada postoji kvorum za odlučivanje, upoznati štab CZ o donešenim odlukama ili naredbama ili zaključcima, kako bi štab verifikovao te akte.

Član 23.

U procesu rukovođenja akcijama zaštite i spašavanja, štab CZ, donošenje naredbi i angažiranje potrebnih snaga i sredstava i provođenje mjera zaštite i spašavanja, vrši na osnovu podataka koje dobija o stanju na ugroženom području. U tom cilju, štab CZ koristi informacijsko-komunikacijsku podršku operativnih centara civilne zaštite, koji osiguravaju interno, eksterno, govorno i pisano komuniciranje sa svim učesnicima u akcijama zaštite i spašavanja u koordinaciji prijema i prenošenja svih odluka, naredbi i izvještaja na području koje je pogođeno prirodnom ili drugom nesrećom.

Prikupljanje podataka sa ugroženog područja i njihovo stalno dostavljanje štabu CZ koji na ugroženom području rukovodi akcijama zaštite i spašavanja, mora biti pohranjeno u informacijsku bazu i dostavljeno precizno, tačno, sistematično i kontinuirano (svakodnevno), po pravilu, svaka dva sata i tako se postupa sve dok se provode akcije na spašavanju ugroženih ljudi i materijalnih dobara, odnosno dok se provode akcije na otklanjanju nastalih posljedica.

Prikupljanje i dostavljanje podataka štabu CZ prema st. 1 i 2. ovog člana, vrše operativni centri civilne zaštite (u daljnjem tekstu: operativni centar) i to:

- 1) za Federalni štab - Federalni operativni centar,
- 2) za kantonalni štab - kantonalni operativni centar,
- 3) za općinski štab - općinski operativni centar,

Prikupljanje i dostavljanje podataka štabu CZ, operativni centri iz stava 3. ovog člana vrše na način propisan u propisu koji se donosi na osnovu člana 158. Zakona o zaštiti i spašavanju, a organi uprave civilne zaštite dužni su osigurati neprekidan rad tih centara (24 sata) tokom trajanja situacija iz člana 16. ovog pravilnika, kako je utvrđeno u članu 151. stav 4. Zakona o zaštiti i spašavanju.

Član 24.

Sve naredbe štaba CZ kojima se odlučuje o angažiranju (upotrebi) snaga i sredstava civilne zaštite i provođenju mjera zaštite i spašavanja koje treba provoditi na ugroženom području, zasnivaju se na planovima zaštite i spašavanja i to:

- 1) naredbe Federalnog štaba - na Federalnom planu zaštite i spašavanja,
- 2) naredbe kantonalnog štaba - na kantonalnom planu zaštite i spašavanja,
- 3) naredbe općinskog štaba - na općinskom planu zaštite i spašavanja,

Polazište za angažiranje snaga i sredstava i mjera zaštite i spašavanja prema planovima iz stava 1. ovog člana, predstavljaju podaci o stanju na ugroženom području koje štab CZ neprekidno dobija na način predviđen u odredbi člana 23. ovog pravilnika.

d) Način provođenja naredbi štaba CZ

Član 25.

Naredbu štaba CZ koja se odnosi na obaveze organa uprave ili upravne organizacije neposredno provode rukovodioci tih organa i organizacija, a naredbu štaba koja se odnosi na zadatke pravnih lica ili druge institucije provode rukovodioci (direktori) tih lica i institucija.

Realizaciju naredbe štaba CZ iz stava 1. ovog člana osiguravaju članovi štaba i to:

- 1) naredbe koje se odnose na organe uprave i upravne organizacije provode rukovodioci tih organa i organizacija, uz neposredno učešće člana štaba iz organa uprave ili upravne organizacije na koje se naredba odnosi,
- 2) naredbe koje se odnose na pravna lica i druge institucije i organe uprave i upravne organizacije koje nemaju svog člana štaba izvršavaju rukovodioci tih organa i pravnih lica uz neposredno učešće člana štaba koga odredi štab CZ.

Rukovodioci organa, organizacija i pravnih lica iz stava 1. ovog člana, provođenje naredbe štaba CZ vrše tako što koriste svoja ovlaštenja koja imaju kao rukovodioci organa uprave i upravne organizacija, a rukovodioci pravnih lica i drugih institucija koriste ovlaštenja koja imaju kao rukovodioci tih pravnih lica i institucija. Rukovodioci tih organa i pravnih lica, provođenje naredbe štaba CZ vrše u saradnji sa članom štaba kojeg je štab odredio da osigura provođenje naredbe u tim organima, organizacijama i pravnim licima i drugim institucijama.

Član 26.

Štab CZ koji je aktiviran, funkcioniра neprekidno od dana aktiviranja do dana kada nadležni organ vlasti donese odluku o prestanku stanja prirodne ili druge nesreće, a u situaciji iz tačke 1. člana 15. ovog pravilnika, štab funkcioniра dok se ne otkloni opasnost zbog koje je štab aktiviran, a najduže do roka koji odredi organ vlasti nadležan za proglašavanje stanja prirodne ili druge nesreće.

e) Izvještavanje i kontrola izvršenih zadataka

Član 27.

Izvještavanje i kontrola izvršenih zadataka, kao sastavni dijelovi procesa rukovođenja akcijama zaštite i spašavanja, vrši se radi toga, da štab CZ u svakom trenutku ima uvid u stanje posljedica po ljude, životinje, materijalna dobra i okolinu na pogodnom području, realizaciju postavljenih zadataka, stanje kod ljudstva angažiranog u spasilačkim aktivnostima, način motivacije, kvalitet saradnje i koordinacije u zaštiti i spašavanju, potrebe za novim snagama i sredstvima, odnosno izmjenama datih zadataka i drugim potrebama na pogodnom području.

U toku rukovođenja akcijama zaštite i spašavanja, u situacijama iz člana 16. ovog pravilnika, štab CZ je dužan sedmično, a prema potrebi i češće informirati organ vlasti koji je proglasio stanje prirodne ili druge nesreće o stanju na ugroženom području, snagama i sredstvima koja su angažirana, problemima koji postoje i prijedlozima mjera koje bi, u granicama svojih ovlaštenja trebao donijeti taj organ vlasti, a koje su potrebne za provođenje aktivnosti na području pogodnom prirodnom ili drugom nesrećom.

Izvještaj iz stava 1. ovog člana podnosi se u pismenoj formi, a komandant štaba CZ može redovno i usmeno da informira organ vlasti koji je proglasio stanje prirodne ili druge nesreće o stanju na terenu, aktivnostima koje se provode i problemima koji postoje.

f) Obavljanje stručnih i administrativnih poslova za potrebe štaba CZ

Član 28.

Sve stručne, administrativno-tehničke i druge poslove potrebne za rad štaba CZ organiziraju i vrše odgovarajući organi uprave civilne zaštite kao stručne službe štaba CZ.

Sva pitanja koja se odnose na zakazivanje sjednica štaba CZ, rada na sjednici, načina rada i druga pitanja koja se odnose na te sjednice, uređuju se poslovníkom o radu štaba iz člana 13. ovog pravilnika.

4. Akti koje donose štabovi CZ

Član 29.

U vršenju poslova iz svoje nadležnosti, štabovi CZ donose odluke, naredbe i zaključke. Te akte štab CZ donosi radi odlučivanja o sljedećim pitanjima i to:

- 1) odluke se donose onda kada odlučuje o pitanjima koja se odnose na raspodjelu sredstava osiguranih za finansiranje rada štaba, kada odlučuje o raspodjeli sredstava iz člana 180. Zakona o zaštiti i spašavanju za koja je nadležan, kada odlučuje o pružanju pomoći općinama, kantonima, odnosno susjednim općinama i susjednim kantonima u pogledu angažiranja određenih snaga i sredstava civilne zaštite ili pružanja pomoći Republici Srpskoj, Brčko Distriktu BiH i susjednim i drugim državama,
- 2) naredbe se donose u svim slučajevima kada odlučuje o upotrebi, odnosno angažiranju snaga i sredstava civilne zaštite i drugih snaga zaštite i spašavanja kojima raspolažu općine, kantoni i Federacija, pravna lica i druge institucije i građani, kada rukovodi akcijama zaštite i spašavanja u svim situacijama koje su predviđene u odredbama člana 16. ovog pravilnika i kada određuje zadatke, odnosno mjere zaštite i spašavanja koje će izvršavati angažirane snage civilne zaštite i drugi subjekti u akcijama zaštite i spašavanja,
- 3) zaključak se donosi kada se utvrđuje određeni stav o pitanjima iz oblasti zaštite i spašavanja koja se nalaze u nadležnosti štaba CZ i pitanjima iz unutrašnjih odnosa štaba, kao i utvrđivanja zadataka za članove štaba i stručnu službu štaba, a mišljenja, prijedloge i primjedbe daje na materijale koje štab CZ razmatra iz člana 9. ovog pravilnika i u drugim slučajevima u kojima se ne odlučuje odlukom, odnosno naredbom.

Član 30.

Upotreba snaga i sredstava civilne zaštite i angažiranje snaga i sredstava pravnih lica, organa uprave i drugih organa uprave i

građana, na zadacima zaštite i spašavanja vrši se naredbom štaba CZ, koja se donosi u pismenoj formi.

Naredbom iz stava 1. ovog člana sadrži:

- 1) naziv i sjedište štaba CZ,
- 2) broj i datum donošenja naredbe,
- 3) preambulu (zakonski osnov) za donošenje naredbe,
- 4) snage civilne zaštite koje se angažiraju i područje na kojem se angažiraju (službe zaštite i spašavanja, jedinice i povjerenici civilne zaštite i snage civilne zaštite pravnih lica) i zadatke koje će izvršavati te snage i vrijeme njihovog izvršenja,
- 5) materijalno-tehnička sredstva i oprema pravnih lica i drugih institucija i građana koja se angažiraju u akcijama zaštite i spašavanja na ugroženom području,
- 6) mjere zaštite i spašavanja koje treba provoditi na ugroženom području,
- 7) rok angažiranja snaga i sredstava iz tač. 4. i 5. stav 2. ovog člana,
- 8) organi uprave i drugi organi i pravna lica koji su dužni učestvovati na realizaciji zadataka koje naredi štab i obaveze za rukovodioce tih organa i pravnih lica da redovno informiraju komandanta i načelnika štaba CZ o realizaciji zadataka utvrđenih u naredbi,
- 9) zaduženja za članove štaba koji će pratiti i osiguravati realizaciju utvrđenih zadataka i osigurati angažiranje predviđenih snaga i sredstava na ugroženom području,
- 10) organ uprave ili drugi organ koji će osigurati finansijska sredstva potrebna za realizaciju zadataka utvrđenih u naredbi i
- 11) druge zadatke za koje se procijeni da su potrebni.

Naredbu štaba CZ potpisuje komandant štaba i ovjerava pečatom štaba.

Naredba se dostavlja rukovodiocima organa uprave i upravnih organizacija, odnosno općinskih službi za upravu i drugih institucija i rukovodiocima pravnih lica za koja su u naredbi utvrđeni odgovarajući zadaci koje oni moraju izvršiti.

5. Proglašavanje stanja prirodne ili druge nesreće i prestanka te nesreće

Član 31.

U cilju aktiviranja štabova CZ i preduzimanja mjera i aktivnosti na zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara u uvjetima predviđenim u članu 16. stav 1. tač. 1. i 2. ovog pravilnika, vrši se donošenje odluke o proglašenju stanja prirodne ili druge nesreće na području koje je pogođeno tom nesrećom.

U skladu sa odredbama člana 24. tačka 6), člana 27. tačka 8) i člana 29. tačka 7) Zakona o zaštiti i spašavanju, odluku iz stava 1. ovog člana donose slijedeći organi vlasti i to:

- 1) Vlada Federacije, na prijedlog Federalnog štaba,
- 2) organ vlasti kantona određen propisom kantona, na prijedlog kantonalnog štaba,
- 3) organ vlasti općine određen propisom općinskog vijeća, na prijedlog općinskog štaba.

Član 32.

Odlukom o proglašenju stanja prirodne ili druge nesreće utvrđuju se slijedeća pitanja:

- 1) preambula za donošenje odluke,
- 2) naziv organa koji je donio odluku,
- 3) naziv organa koji je predložio donošenje odluke,
- 4) datum donošenja odluke,
- 5) naziv prirodne ili druge nesreće,
- 6) određuje područje koje je ugroženo prirodnom ili drugom nesrećom,
- 7) određuju organi uprave, upravne organizacije, pravna lica i druge institucije, snage i sredstva civilne zaštite, službe zaštite i spašavanja i kategorije građana koje štab CZ može angažirati na zadacima zaštite i spašavanja,
- 8) određuju materijalno-tehnička sredstva i oprema civilne zaštite, pravnih lica i organa vlasti i građana koja štab CZ može angažirati u akcijama zaštite i spašavanja,

- 9) iznos sredstava iz budžeta i drugih izvora koja će se kao akontacija moći koristiti u akcijama zaštite i spašavanja i organ uprave koji će biti zadužen za rješavanje tih pitanja,
- 10) određuje štab CZ koji će rukovoditi akcijama zaštite i spašavanja na ugroženom području u skladu sa ovlaštenjima koja taj štab ima prema Zakonu o zaštiti i spašavanju,
- 11) obaveze za rukovodioce organa uprave i upravnih organizacija, odnosno rukovodioce općinskih službi za upravu i rukovodioce pravnih lica i drugih institucija iz tačke 6. stav 1. ovog člana da su dužni osigurati provođenje svih naredbi štaba CZ,
- 12) druge zadatke za koje se cijeni da se trebaju vršiti u toku provođenja aktivnosti na zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara i otklanjanju nastalih posljedica,
- 13) vrijeme važenja donešene odluke.

Odluka iz stava 1. ovog člana se odmah po donošenju, saopćava putem sredstava javnog informiranja, a onda objavljuje u službenim novinama ili službenom glasniku općine, kantona ili Federacije, zavisno od toga koji je organ donio tu odluku, s tim da se primjerak odluke mora dostaviti štabu CZ koji će na ugroženom području rukovoditi akcijama zaštite i spašavanja radi postupanja po odluci.

Član 33.

Prestanak stanja prirodne ili druge nesreće utvrđuje se odlukom.

Odluku o prestanku stanja prirodne ili druge nesreće donosi isti organ vlasti koji je donio odluku o proglašenju stanja prirodne ili nesreće.

Odluka iz stava 1. ovog člana sadrži:

- 1) preambulu za donošenje odluke,
- 2) naziv odluke o proglašenju stanja prirodne ili druge nesreće, koja se stavlja van snage, njen broj i datum donošenja,
- 3) datum donošenja odluke o prestanku stanja prirodne ili druge nesreće,
- 4) potrebu nastavka rada štaba CZ i nakon donošenja odluke o prestanku stanja prirodne ili druge nesreće i rok do kada će raditi štab CZ, ako je potrebno da štab CZ nastavi svoj rad,
- 5) prestanak rada angažiranih snaga i sredstava, odnosno potrebu nastavka rada potrebnog broja jedinica civilne zaštite i službi zaštite i spašavanja koje su bile angažirane na zaštiti i spašavanju do određenog roka,
- 6) obaveze za organe uprave, odnosno općinske službe za upravu da okviru svoje redovne djelatnosti vrše i dodatne poslove koji se odnose na otklanjanje svih posljedica koje su nastale od prirodne ili druge nesreće i rok za obavljanje tih poslova,
- 7) rok komisiji za procjenu štete, da u skladu sa svojim nadležnostima izvrši sve poslove na procjeni štete na pogođenom području i
- 8) druge zadatke za koje se procijeni da su potrebni.

Odluka iz stava 1. ovog člana odmah se saopćava putem sredstava javnog informiranja i objavljuje u službenim novinama ili službenom glasniku općine, kantona, odnosno Federacije, s tim da se primjerak odluke mora obavezno dostaviti štabu CZ koji je na ugroženom području rukovodio akcijama zaštite i spašavanja radi realizacije donešene odluke.

III. NAČIN RADA ŠTABOVA CZ MJESNIH ZAJEDNICA I PRAVNIH LICA I DRUGIH ORGANA U RUKOVODENJU AKCIJAMA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA

1. Formiranje i način rada štaba CZ mjesne zajednice

Član 34.

Štab CZ može se formirati u većim mjesnim zajednicama za koje se procijeni da je njegovo formiranje neophodno i ako je takva obaveza utvrđena u procjeni ugroženosti općine.

Štab CZ iz stava 1. ovog člana formira općinski načelnik na prijedlog službe civilne zaštite općine.

Štab CZ koji se formira u mjesnoj zajednici nadležan je da rukovodi akcijama zaštite i spašavanja na području mjesne zajednice za koju je osnovan.

U rukovođenju akcijama zaštite i spašavanja, štab CZ mjesne zajednice ima ovlaštenja određena u odredbi člana 108. Zakona o zaštiti i spašavanju. Ovlaštenja utvrđena u toj zakonskoj odredbi, štab CZ mjesne zajednice ostvaruje putem vršenja operativne funkcije u situacijama koje su utvrđene u članu 16. ovog pravilnika.

Operativnu funkciju iz stava 4. ovog člana, štab CZ mjesne zajednice vrši na način što rukovođenje akcijama zaštite i spašavanja ostvaruje u odnosu na angažiranje građana, kućnih savjeta, sekretara mjesne zajednice, kao i provođenje naredbi općinskog štaba civilne zaštite koje se odnose na aktivnosti štaba mjesne zajednice.

Član 35.

U cilju stvaranja uvjeta da štab CZ mjesne zajednice može efikasno vršiti operativnu funkciju, služba civilne zaštite općine organizira i provodi pripreme tog štaba za vršenje te funkcije kroz organiziranje i provođenje obuke i osposobljavanja.

Obuka i osposobljavanje štaba CZ mjesne zajednice, vrši se po planu i programu kojeg utvrđuje direktor Federalne uprave.

Realizaciju plana i programa iz stava 2. ovog člana, organizira i provodi služba civilne zaštite općine uz učešće sekretara mjesne zajednice i općinske službe za upravu koja je nadležna za mjesne zajednice.

Obuka i osposobljavanje štaba CZ mjesne zajednice obuhvata sva pitanja iz njegove nadležnosti utvrđena u članu 34. stav 2. ovog pravilnika.

Član 36.

U okviru priprema za vršenje operativne funkcije, štab CZ mjesne zajednice povremeno, prema potrebi, održava sjednice štaba koje planira, priprema i organizira služba civilne zaštite općine.

Na sjednicama iz stava 1. ovog člana, štab CZ mjesne zajednice razmatra sva pitanja iz svoje nadležnosti i osposobljava se o načinu svog rada u vrijeme ostvarivanja operativne funkcije (načinu prikupljanja podataka sa ugroženog područja, načinu donošenja naredbi i načinu provođenja donesenih naredbi), kao i načinu provođenja naredbi općinskog štaba civilne zaštite koje se odnose na štabove CZ mjesnih zajednica.

Član 37.

Operativnu funkciju, štab CZ mjesne zajednice ostvaruje od momenta aktiviranja i početka vršenja funkcije rukovođenja akcijama zaštite i spašavanja na području mjesne zajednice, do momenta kada općinski štab civilne zaštite naredi prestanak rada štaba CZ mjesne zajednice.

Aktiviranje štaba CZ mjesne zajednice vrši općinski štab civilne zaštite kada bude aktivan, a u situaciji iz člana 16. tačka 1. ovog pravilnika, aktiviranje štaba civilne zaštite mjesne zajednice vrši načelnik općinskog štaba, putem službe civilne zaštite općine.

Član 38.

Rukovođenje akcijama zaštite i spašavanja, štab CZ mjesne zajednice ostvaruje na području mjesne zajednice uz neposrednu saradnju i po uputama, odnosno naredbama općinskog štaba civilne zaštite.

Rukovođenje iz stava 1. ovog člana, štab civilne zaštite mjesne zajednice ostvaruje tako što naređuje preduzimanje mjera zaštite i spašavanja koje su za mjesnu zajednicu utvrđene u općinskom planu zaštite i spašavanja, a prema potrebama koje postoje na području mjesne zajednice.

2. Način rada štaba CZ pravnog lica

Član 39.

Štab CZ koji se, u skladu sa odredbama člana 107. st. 1. i 3. Zakona o zaštiti i spašavanju, osnuje u pravnom licu, nadležan je da rukovodi akcijama zaštite i spašavanja u objektima i poslovnim prostorima koji pripadaju pravnom licu, te na području na kojem pravno lice vrši svoju redovnu djelatnost.

Nadležnost štaba CZ iz stava 1. ovog člana, utvrđuje se općim aktom pravnog lica i određuju situacije kada taj štab vrši svoje funkcije, s tim da je dužan funkcionirati u svim slučajevima kada to naredi štab CZ općine, kantona i Federacije.

Član 40.

U cilju osposobljavanja štaba CZ za njegovo efikasno vršenje operativne funkcije putem rukovođenja akcijama zaštite i spašavanja, pravno lice koje je osnovalo taj štab, dužno je planirati i provoditi obuku i osposobljavanje tog štaba.

Obuka i osposobljavanje štaba CZ odnosi se na sva pitanja koja se općim aktom pravnog lica stave u nadležnost tog štaba.

Planiranje, organiziranje i provođenje obuke i osposobljavanja štaba CZ vrši stručna služba pravnog lica koja se odredi općim aktom pravnog lica, kojim je regulirano osnivanje tog štaba u saradnji sa službom civilne zaštite općine.

Član 41.

Operativnu funkciju u zaštiti i spašavanju, štab CZ pravnog lica ostvaruje u situaciji kada zaprijeti neposredna opasnost od nastanka prirodne ili druge nesreće koja može ugroziti život i zdravlje zaposlenika i materijalna dobra pravnog lica, odnosno u situaciji kada nastane ta nesreća. U tim slučajevima, taj štab, operativnu funkciju ostvaruje putem rukovođenja akcijama zaštite i spašavanja dok te situacije postoje i dok se ne otklone sve posljedice nastale djelovanjem prirodne ili druge nesreće.

Aktiviranje štaba CZ u uvjetima iz stava 1. ovog člana, vrši direktor pravnog lica ili drugi organ koji je određen općim aktom pravnog lica.

Ako je prirodna ili druga nesreća ugrozila dio ili cijelo područje općine, u tom slučaju, štab CZ pravnog lica, pored rukovođenja akcijama zaštite i spašavanja u pravnom licu, dužan je postupiti i po naredbama štaba CZ koji rukovodi akcijama zaštite i spašavanja na ugroženom području općine.

3. Način rukovođenja akcijama zaštite i spašavanja u organima uprave i drugim organima vlasti

Član 42.

U skladu sa odredbama člana 111. tačka 1. Zakona o zaštiti i spašavanju, rukovođenje akcijama zaštite i spašavanja u organima uprave i drugim organima vlasti, odnosno općinskim službama za upravu (u daljnjem tekstu: organi uprave) vrše rukovodioci tih organa putem povjerenika civilne zaštite koji se određuju prema članu 118. stav 2. Zakona o zaštiti i spašavanju.

Rukovođenje akcijama zaštite i spašavanja, rukovodioci organa uprave iz stava 1. ovog člana, ostvaruju u odnosu na zaštitu i spašavanje državnih službenika i namještenika, službene dokumentacije, opreme i drugih sredstava rada u objektima i prostorima koje koriste organi uprave za svoj rad.

Operativnu funkciju iz stava 1. ovog člana, rukovodilac organa uprave ostvaruje u situacijama iz člana 16. ovog pravilnika, a od momenta kada nadležni organ vlasti proglasi nastanak prirodne ili druge nesreće na području na kojem se nalaze objekti i zgrade u kojima rade organi uprave i drugi organi vlasti.

Član 43.

Kada nadležni organ vlasti proglasi nastanak prirodne ili druge nesreće na području na kojem se nalaze objekti u kojima su smješteni organi uprave, u tom slučaju rukovodilac organa uprave odmah vrši aktiviranje povjerenika civilne zaštite iz stava 1. člana 42. ovog pravilnika i naređuje da oni počnu vršiti poslove iz svoje nadležnosti koji su predviđeni u članu 49. tač. 2. i 3. ovog pravilnika.

Poslove iz svoje nadležnosti, povjerenici civilne zaštite vrše pod neposrednim nadzorom rukovodioca organa uprave i postupaju prema njegovim uputama i naredbama, s tim što su dužni postupiti i po naredbama štaba CZ općine, kantona ili Federacije koji na ugroženom području rukovodi akcijama zaštite i spašavanja.

4. Način rukovođenja akcijama zaštite i spašavanja u pravnom licu u kojem nije formiran štab CZ

Član 44.

Organiziranje i ostvarivanje rukovođenja akcijama zaštite i spašavanja u pravnim licima u kojima nije formiran štab CZ, vrši rukovodilac ili drugi organ određen općim aktom pravnog lica putem povjerenika civilne zaštite, kako je utvrđeno u odredbi člana 111. tačka 2. Zakona o zaštiti i spašavanju, a koje postavlja rukovodilac, prema članu 119. tačka 2. tog Zakona.

Kada zaprijeti neposredna opasnost za nastanak prirodne ili druge nesreće koja može da ugrozi ljude i objekte i drugu imovinu pravnog lica i u situaciji kada nadležni organ vlasti proglasi nastanak te nesreće na području na kojem se nalaze objekti i imovina pravnog lica, direktor pravnog lica aktivira povjerenike civilne zaštite iz stava 1. ovog člana.

Član 45.

Kada se u pravnom licu izvrši aktiviranje povjerenika civilne zaštite oni odmah počinju vršiti poslove iz svoje nadležnosti koji su utvrđeni u odredbi člana 54. ovog pravilnika.

Poslove i zadatke iz svoje nadležnosti, povjerenici civilne zaštite vrše pod neposrednim nadzorom i uputama i naredbama rukovodioca pravnog lica ili drugog ovlaštenog organa pravnog lica, a dužni su da postupaju i po naredbama štaba CZ općine, kantona i Federacije koji na ugroženom području rukovode akcijama zaštite i spašavanja.

Član 46.

U cilju uspješnog i efikasnog vršenja poslova u uvjetima iz člana 45. ovog pravilnika, pravno lice je obavezno planirati i provoditi obuku i osposobljavanje povjerenika civilne zaštite.

Obuka i osposobljavanje odnosi se na sve poslove za koje je nadležan povjerenik civilne zaštite koji su utvrđeni u odredbama člana 54. ovog pravilnika. Ta obuka i osposobljavanje organizira se i provodi u saradnji sa službom civilne zaštite općine i kantonalnom upravom civilne zaštite.

IV. POVJERENICI CIVILNE ZAŠTITE, NJIHOVI POSLOVI I NAČIN RADA

1. Zajedničke odredbe

Član 47.

Povjerenici CZ spadaju u organiziranu strukturu civilne zaštite i u skladu sa odredbom člana 118. stav 1. Zakona o zaštiti i spašavanju, određuju se u naselju, dijelu naselja, stambenim zgradama, selima i zaseocima, u organima uprave i službama za upravu općina, drugim organima i ustanovama i pravnim licima u kojima se ne osniva štab CZ.

Član 48.

Sve aktivnosti organa uprave, službi za upravu i drugih organa i pravnih lica koje se odnose na određivanje povjerenika civilne zaštite, utvrđivanje njihovih poslova i načina rada, obučavanje i opremanje vrši se u skladu sa odredbama čl. 118. do 120. Zakona o zaštiti i spašavanju i odredbama čl. 49. do 57. ovog pravilnika.

Član 49.

Povjerenici civilne zaštite iz člana 47. ovog pravilnika, poslove iz svoje nadležnosti koji se odnose na zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća vrše u okviru tri faze i to:

- 1) u fazi preventivne zaštite koja se odnosi na preduzimanje mjera zaštite i spašavanja kojima se može uticati na sprečavanje nastanka prirodne ili druge nesreće ili ublažavanje djelovanja te nesreće (preventivne mjere),
- 2) u fazi spašavanja ugroženih ljudi i materijalnih dobara tokom djelovanja prirodne ili druge nesreće kada preduzimaju operativne mjere zaštite i spašavanja kojima se vrši spašavanje ugroženih ljudi i materijalna dobra (operativne mjere),
- 3) u fazi saniranja posljedica koje su nastale od prirodne ili druge nesreće kada preduzimaju mjere i aktivnosti kojima se vrši otklanjanje i saniranje nastalih posljedica (sanacione mjere).

2. Određivanje povjerenika civilne zaštite

Član 50.

Povjerenike civilne zaštite postavljaju i razrješavaju organi utvrđeni u članu 119. Zakona o zaštiti i spašavanju, što se vrši rješenjem koje sadrži:

- 1) za povjerenike civilne zaštite u organima uprave, službama za upravu i drugim organima vlasti i ustanovama (upravne organizacije): lične podatke povjerenika, osnovne zadatke, način vršenja poslova, saradnja sa rukovodiocem organa i objekte i prostor za koji je zadužen,
- 2) za povjerenike civilne zaštite u pravnom licu (privredne i društvene djelatnosti): lične podatke povjerenika, osnovne zadatke, način vršenja poslova, objekti (upravne, poslovne zgrade i drugi objekti) za koje su zaduženi i način ostvarivanja saradnje sa direktorom, odnosno drugim organom koji je određen općim aktom za rukovođenje u zaštiti i spašavanju,
- 3) za povjerenike civilne zaštite koji se određuju za naselje, dio naselja, selo, zaselak i stambene zgrade: lične podatke povjerenika (ime, prezime i adresa), naselje, dio naselja, selo, zaselak i stambene zgrade za koje se zadužuje, osnovne zadatke za koje je nadležan, organi sa kojima ostvaruje saradnju u vršenju poslova i obaveze službe civilne zaštite općine u vezi organiziranja i načina rada povjerenika civilne zaštite.

Član 51.

Prilikom određivanja broja povjerenika na području mjesne zajednice za naseljena mjesta i stambene zgrade, u obzir se uzima broj stanovnika, gustoća naseljenosti, vrste stambenih jedinica i njihov raspored (lokacije) i druge činjenice koje mogu imati uticaj na efikasan rad povjerenika, a broj povjerenika u organu uprave i drugim organima vlasti, odnosno pravnom licu, određuje se prema broju i lokaciji upravnih i poslovnih zgrada i drugih objekata i broju zaposlenih lica.

Polazeći od kriterija iz stava 1. ovog člana, broj povjerenika CZ određuje se na slijedeći način i to:

- 1) za područje mjesne zajednice određuje se tako, da se jedan povjerenik odredi za jednu ili više manjih stambenih zgrada, za jednu višespratnicu ili određen broj spratova, za jedno naselje ili dio naselja ili ulicu ili za određen broj stambenih zgrada, a u naselju seoskog tipa, jedan povjerenik se može odrediti za svaki zaselak ili selo ili dio sela ili cijelo selo sa manjim brojem domaćinstava;
- 2) za organe uprave i druge organe vlasti određuje se jedan povjerenik za svaki taj organ, osim organa uprave koji imaju veliki broj zaposlenih lica i ako su smješteni u više zgrada i na različitim lokacijama kada se može odrediti više povjerenika, odnosno po jedan povjerenik za svaki lokalitet;
- 3) za pravna lica i druge institucije, broj povjerenika se određuje analogno odredbi tačke 2) stav 2. ovog člana.

Broj povjerenika treba odrediti tako da svaki povjerenik može sve poslove iz svoje nadležnosti za koje je zadužen u svakoj situaciji koja može nastati pojavom prirodne ili druge nesreće, vršiti blagovremeno, pravilno, kvalitetno i efikasno.

3. Poslovi i zadaci povjerenika civilne zaštite

Član 52.

Povjerenici civilne zaštite koji su određeni za naselje ili dio naselja ili ulicu ili selo i zaselak, nadležni su da na području za koje su zaduženi obavljaju sve organizacijske i druge mjere koje se odnose na pripreme građana da se lično osposobe za preduzimanje svih mjera zaštite i spašavanja kojima mogu obezbijediti zaštitu vlastitog života i zdravlja i života i zdravlja svoje porodice i zaštititi i spasiti svoju imovinu, a istovremeno da mogu uzeti i učešće na pružanju pomoći u spašavanju nastradalih i ugroženih ljudi i materijalnih dobara na ugroženom području.

Ostvarivanje cilja iz stava 1. ovog člana, povjerenici civilne zaštite postižu tako što neposredno obavljaju sljedeće poslove i zadatke:

- 1) u fazi preventivne zaštite iz člana 49. tačka 1. ovog pravilnika povjerenik provodi slijedeće preventivne mjere:
 - preduzima aktivnosti da se građani upoznaju o vrstama prirodnih i drugih nesreća koje, prema procjeni ugroženosti općine, mogu ugroziti područje na kojem građani žive i mjerama koje bi oni lično trebali preduzimati radi sprečavanja nastanka određene prirodne ili druge nesreće ili da se ublaži njeno djelovanje;
 - preduzima aktivnosti da se građani upoznaju o tome koja propisana sredstva za ličnu zaštitu treba da nabave, kao i druga sredstva koja su neophodna za preduzimanje mjera u fazi djelovanja prirodne ili druge nesreće i u vezi s tim, daju upute za način smještaja i čuvanja tih sredstava;
 - u saradnji sa službom civilne zaštite općine, preduzima aktivnosti da građani učestvuju u obučavanju koje se odnosi na pripremanje i provođenje lične i uzajamne zaštite i način provođenja mjera zaštite i spašavanja predviđene u planu i programu obučavanja stanovništva i o tim pitanjima vodi odgovarajuću evidenciju;
 - učestvuje u pripremanju i izvođenju vježbi i drugih praktičnih oblika obuke iz oblasti zaštite i spašavanja i samozaštite;
 - ostvaruje stalnu saradnju sa službom civilne zaštite općine u cilju rješavanja određenih pitanja koja su značajna za ostvarivanje zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća na području za koje je povjerenik zadužen, a u kojima se moraju angažirati građani i preduzima aktivnosti da se osiguraju odgovarajuće prostorije za smještaj i čuvanje sredstava za kolektivnu zaštitu i drugih sredstava namijenjenih za zaštitu i spašavanje i stara se o ispravnosti tih sredstava;
 - preduzima aktivnosti da građani provode preventivne mjere zaštite koje su od značaja za sprečavanje nastanka prirodnih i drugih nesreća koje mogu ugroziti život i zdravlje ljudi, stambene i druge zgrade i imovinu, na području na kojem građani žive, kao što je zaštita od poplava i eksplozija (plinskih boca, instalacija i drugih uređaja koji mogu izazvati nesreću), provođenje mjera koje se odnose na zaštitu okoline i druge aktivnosti koje su u funkciji zaštite i spašavanja na području za koje je povjerenik zadužen;
 - preduzima mjere da se građani upoznaju sa znacima za uzbunjivanje i sa zadacima koje oni trebaju preduzeti kada se da znak za uzbunjivanje i osigurava da se u svim zgradama za koje su zaduženi istaknu na vidnom mjestu znaci za uzbunjivanje i
 - vrši druge poslove zaštite koje odredi služba civilne zaštite općine.
- 2) u fazi spašavanja iz člana 49. tačka 2. ovog pravilnika, povjerenik provodi slijedeće operativne mjere:
 - odmah po izbijanju prirodne ili druge nesreće, a u zavisnosti od vrste nesreće, preduzima mjere da građani pristupe zaštititi sebe, svoje porodice i imovine i da učestvuju u izvršavanju zadataka na spašavanju nastradalih i ugroženih ljudi i materijalnih dobara i da sve te aktivnosti preduzimaju prema naredbama štaba CZ koji rukovodi akcijama zaštite i spašavanja na ugroženom području,
 - preduzima mjere da se provede naredba štaba CZ koji rukovodi akcijama zaštite na ugroženom području da građani daju sredstva kojim raspolažu, a koja se mogu koristiti u spašavanju povrijeđenih i ugroženih ljudi i otklanjanju posljedica od tih nesreća i vrši raspored tih sredstava prema prioritetima na područjima na kojima je njihovo korištenje potrebno,
 - preduzima mjere da se građani angažiraju na vršenju zadataka koje naredi štab civilne zaštite iz prethodne alineje,
 - preduzima mjere da građani provjere stanje ispravnosti svojih sredstava za ličnu zaštitu, a u saradnji sa kućnim savjetima, gdje su obrazovani, provjerava stanje ispravnosti sredstava za kolektivnu zaštitu i preduzima mjere da se ta sredstva dovedu u ispravno stanje.
- 3) u fazi otklanjanja posljedica iz člana 49. tačka 3. ovog pravilnika povjerenik preduzima sljedeće sanacione mjere:
 - preduzima mjere da građani pomognu na saniranju onih posljedica koje oni svojim aktivnostima mogu sanirati, na području na kojem se nalaze njihove kuće, stambeni i drugi objekti i imovina, kao i materijalna dobra, što se obavlja prema vrsti posljedica koje su nastale na ugroženom području, kao i mjere koje naredi štab CZ koji rukovodi akcijama zaštite i spašavanja na tom području i
 - vrši druge zadatke koje odredi taj štab.

Član 53.

Povjerenici civilne zaštite koji se određuju za jednu ili više stambenih zgrada, nadležni su za vršenje sljedećih poslova zaštite i spašavanja i to:

- 1) u fazi preventivne zaštite iz člana 49. tačka 1. ovog pravilnika, povjerenik obavlja slijedeće preventivne mjere:
 - u saradnji sa kućnim savjetom i upraviteljem zgrade (u daljnjem tekstu: upravitelj zgrade) koji je zadužen za održavanje zajedničkih dijelova zgrade, preduzima mjere da se u stambenoj zgradi osigura potreban broj protivpožarnih aparata u skladu sa važećim propisima i da se ti aparati održavaju u ispravnom stanju, da se hidranti za vodu, ako postoje, održavaju u ispravnom stanju i da se osiguraju propisane količine sredstava za kolektivnu zaštitu građana te da se ta sredstva čuvaju na sigurnom mjestu,
 - preduzima mjere da građani osiguraju propisana sredstva za ličnu zaštitu i da se ona čuvaju u ispravnom stanju,
 - u saradnji sa općinskom službom civilne zaštite preduzima mjere da građani učestvuju na obuci iz oblasti zaštite i spašavanja, u skladu sa planom i programom obuke stanovništva i
 - vrši druge poslove zaštite koje odredi služba civilne zaštite općine.
- 2) u fazi spašavanja iz člana 49. tačka 2. ovog pravilnika, povjerenik obavlja sljedeće operativne mjere:
 - odmah po nastanku prirodne ili druge nesreće preduzima mjere da se građani u stambenoj zgradi angažiraju na spašavanju svojih članova porodice i svoje imovine i da uzmu učešće na spašavanju nastradalih i ugroženih građana u skladu sa naredbama štaba CZ koji na ugroženom području rukovodi akcijama zaštite i spašavanja,
 - usmjerava i koordinira angažiranje građana na mjesta i područja koja su ugrožena i gdje je njihova pomoć neophodna,
 - određuje sredstva i opremu građana koju oni treba da daju za korištenje u akcijama zaštite i spašavanja nastradalih i ugroženih ljudi i materijalnih dobara po naredbi štaba CZ koji rukovodi akcijama zaštite i spašavanja na ugroženom području.
- 3) u fazi otklanjanja posljedica iz člana 49. tačka 3. ovog pravilnika povjerenik preduzima sljedeće sanacione mjere:
 - vrši uvid u stanje posljedica koje su nastale na području, odnosno na stambenim i drugim zgradama za koje je zadužen i utvrđuje vrste aktivnosti koje treba preduzimati na potpunom saniranju nastalih posljedica i o nadenom stanju upoznaje kućni savjet, savjet mjesne zajednice i općinsku službu civilne

- zaštite, predlaže preduzimanje potrebnih mjera i osigurava angažiranje građana na saniranju posljedica koje naredi štab CZ koji na tom području rukovodi akcijama zaštite i spašavanja i
- vrši druge zadatke koje odredi taj štab.

Član 54.

Povjerenici civilne zaštite koji se određuju u federalnim i kantonalnim organima uprave, općinskim i gradskim službama za upravu i drugim organima i pravnim licima nadležni su da vrše slijedeće poslove zaštite i spašavanja i to:

- 1) u fazi preventivne zaštite iz člana 49. tačka 1. ovog pravilnika povjerenik obavlja slijedeće preventivne mjere:
 - u saradnji sa rukovodiocem organa uprave, odnosno službe za upravu, odnosno rukovodiocem pravnog lica obavlja slijedeće zadatke: preduzima mjere da se osiguraju potrebna sredstva i oprema za ličnu zaštitu državnih službenika i namještenika, odnosno zaposlenika, kao i sredstva za kolektivnu zaštitu i da se sva ta sredstva čuvaju na odgovarajućem mjestu i da budu u ispravnom stanju, da se osigura potreban broj protivpožarnih aparata i da se čuvaju u ispravnom stanju i da se državni službenici i namještenici, odnosno zaposlenici osposobe za upotrebu tih aparata i da svi zaposleni prisustvuju obuci iz oblasti zaštite i spašavanja u skladu sa utvrđenim planom i programom obuke za ta lica i da vrši druge poslove od značaja za organiziranje i provođenje zaštite i spašavanja u organu vlasti, odnosno pravnom licu predviđene propisima.
- 2) u fazi spašavanja iz člana 49. tačka 2. ovog pravilnika, povjerenik obavlja slijedeće operativne mjere:
 - odmah po nastanku prirodne ili druge nesreće koja je ugrozila zgrade i objekte organa uprave i službe za upravu, odnosno pravnog lica preduzima mjere da svi zaposleni pristupe spašavanju nastradalih i ugroženih ljudi i da spašavaju ugroženu službenu dokumentaciju i ostala sredstva koja pripadaju organu, odnosno pravnom licu,
 - vrši koordinaciju i usmjeravanje zaposlenih na ona mjesta koja su ugrožena da obavljaju one zadatke koji su od značaja za spašavanje nastradalih i ugroženih ljudi, odnosno za spašavanje službene dokumentacije i ostalih sredstava u skladu sa narednjima rukovodioca organa uprave i službe za upravu, odnosno direktora ili drugog ovlaštenog organa pravnog lica,
 - osigurava provođenje naredbi štaba CZ koji na ugroženom području rukovodi akcijama zaštite i spašavanja koje se odnose na organe uprave i službe za upravu, odnosno pravno lice u kojima je imenovan povjerenik.
- 3) u fazi otklanjanja posljedica iz člana 49. tačka 3. ovog pravilnika preduzima slijedeće sanacione mjere
 - vrši pregled svih prostorija, opreme i službene dokumentacije i utvrđuje nastale štete, kao i stanje opreme i službene dokumentacije i o tome informira rukovodioca organa uprave ili službe za upravu, odnosno rukovodioca pravnog lica i rukovodiocu predlaže mjere koje bi trebalo narediti radi cjelovitog saniranja nastalih posljedica i postupaju po naredbama rukovodioca.

4. Način rada povjerenika civilne zaštite

Član 55.

U fazi preventivne zaštite povjerenici civilne zaštite, poslove iz svoje nadležnosti koji su utvrđeni za preventivnu zaštitu, obavljaju na slijedeći način i to:

- 1) povjerenici civilne zaštite iz člana 52. stav 2. tačke 1. ovog pravilnika, poslove iz te odredbe za koje su zaduženi obavljaju u saradnji, uputama i pod nadzorom službe civilne zaštite općine, kao i u saradnji sa rukovodiocem mjesne zajednice na čijem se području nalazi naselje ili dio naselja ili selo i zaselak, za koje je povjerenik zadužen.

- 2) povjerenici civilne zaštite iz člana 53. tačke 1. ovog pravilnika, poslove iz te odredbe za koje su zaduženi, obavljaju u neposrednoj saradnji, uputama i pod nadzorom službe civilne zaštite općine, kao i u saradnji sa kućnim savjetom i upraviteljem zgrade.
- 3) povjerenici civilne zaštite iz člana 54. tačke 1. ovog pravilnika, poslove iz te odredbe, obavljaju u neposrednoj saradnji i po uputama rukovodioca organa uprave i drugog organa vlasti, odnosno pravnog lica i u saradnji sa službom civilne zaštite općine.

Član 56.

U fazi spašavanja i fazi otklanjanja posljedica nastalih od prirodne ili druge nesreće, poslove iz svoje nadležnosti koji su utvrđeni u odredbama čl. 52. do 54. ovog pravilnika, povjerenici civilne zaštite obavljaju na slijedeći način i to:

- 1) povjerenici civilne zaštite poslove iz tač. 2. i 3. člana 52. ovog pravilnika, počinju vršiti od momenta saznanja da prijeti opasnost od nastanka prirodne ili druge nesreće na području za koje je zadužen ili je nadležni organ proglasio nastanak nesreće, odmah preduzimaju mjere i aktivnosti da građani pristupe zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara koji su ugroženi ili mogu biti ugroženi nesrećom i rukovodi svim aktivnostima na području za koje su zaduženi i u tim aktivnostima osigurava provođenje naredbi štaba CZ koji na tom području rukovodi akcijama zaštite i spašavanja. Te aktivnosti se preduzimaju sve do momenta dok štab CZ ne naredi prestanak aktivnosti.
- 2) povjerenici civilne zaštite poslove iz tač. 2. i 3. člana 53. ovog pravilnika, počinju vršiti od momenta saznanja za nastanak prirodne ili druge nesreće, odmah preduzimaju mjere da građani pristupe zaštiti i spašavanju svoje porodice i svoje imovine i da drugima pruže pomoć u spašavanju ugroženih ljudi i materijalnih dobara i neposredno na terenu rukovode tim aktivnostima, s tim da u tim aktivnostima postupaju prema naredbama štaba CZ koji na ugroženom području rukovodi akcijama zaštite i spašavanja i osiguravaju provođenje naredbi tog štaba. U obavljanju tih aktivnosti povjerenici ostvaruju i stalnu i neposrednu saradnju sa kućnim savjetom i upraviteljem zgrade, u cilju spašavanja ugroženih i nastradalih ljudi u zgradi, kao i spašavanja sredstava i imovine koja je ugrožena.
- 3) povjerenici civilne zaštite, poslove iz tač. 2. i 3. člana 54. ovog pravilnika, počinju vršiti tako što preduzimaju mjere da se službenici i namještenici u organu uprave i službi za upravu, odnosno zaposlenici u preduzeću, ustanovi i drugom pravnom licu za koje su zaduženi, angažiraju na spašavanju ugroženih ljudi i službene dokumentacije i materijalnih sredstava ugroženih prirodnom ili drugom nesrećom. U toku trajanja tih aktivnosti, povjerenik ostvaruje stalnu saradnju sa rukovodiocem organa uprave i službe za upravu, odnosno sa rukovodiocem preduzeća ili drugog pravnog lica i postupaju po njihovim nalogima, a istovremeno osigurava da se postupi i po naredbama štaba civilne zaštite koji na ugroženom području rukovodi akcijama zaštite i spašavanja.

5. Organiziranje i rad štaba CZ grada i povjerenika CZ

Član 57.

Odredbe ovog pravilnika koje se odnose na organiziranje i način rada općinskog štaba CZ, kao i povjerenike civilne zaštite koje određuju općinske službe za upravu, analogno se primjenjuju na organiziranje, zadatke i način rada gradskog štaba CZ i povjerenike civilne zaštite u gradskim službama za upravu i drugim gradskim organima.

V. NADLEŽNOST ORGANA CIVILNE ZAŠTITE KANTONA I OPĆINA PREMA ŠTABOVIMA I POVJERENICIMA CIVILNE ZAŠTITE

Član 58.

Kantonalne uprave civilne zaštite dužne su, u okviru poslova iz svoje nadležnosti, stalno preduzimati odgovarajuće mjere i aktivnosti da se u kantonalnim organima uprave i drugim

kantonalnim organima vlasti, upravnim organizacijama i pravnim licima iz oblasti privrede i društvenih djelatnosti koja spadaju u nadležnost kantona, organiziraju štabovi CZ, ako su potrebni, odrede povjerenici civilne zaštite i utvrde njihovi poslovi i način rada, u skladu sa odredbama ovog pravilnika.

Kantonalne uprave civilne zaštite imaju obavezu da pružaju stručnu i drugu pomoć organima i pravnim licima iz stava 1. ovog člana u vezi organiziranja i osposobljavanja povjerenika civilne zaštite.

Član 59.

Služba civilne zaštite općine dužna je, da u okviru poslova iz svoje nadležnosti stalno preduzima odgovarajuće mjere i aktivnosti da se u općinskim službama za upravu, naselju, dijelu naselja, ulici, selu i zaseoku na području općine, odrede povjerenici civilne zaštite, da se utvrde njihovi poslovi i način vršenja poslova i da se osigura odgovarajuća oprema i tehnička i druga sredstva potrebna za njihov rad.

Kantonalne uprave civilne zaštite imaju obavezu da stalno ostvaruju saradnju sa službama civilne zaštite općina na području kantona i da tim službama pružaju stručnu i drugu pomoć na obavljanju poslova iz nadležnosti tih službi i da zajednički rješavaju sve zadatke od zajedničkog interesa za kanton i općine, kao i pitanje osiguranja sredstava za naknade iz člana 60. stav 1. ovog pravilnika.

Član 60.

Za povjerenike civilne zaštite iz čl. 52. i 53. ovog pravilnika, služba civilne zaštite općine ima obavezu da utvrdi odgovarajući iznos mjesečne naknade za njihov rad u svojstvu povjerenika civilne zaštite iz sredstava koja se formiraju na osnovu člana 180. Zakona o zaštiti i spašavanju i iz budžeta općine.

Za povjerenike iz člana 54. ovog pravilnika, naknadu za rad povjerenika civilne zaštite utvrđuju rukovodioci organa uprave, službi za upravu i drugih organa, odnosno direktori u pravnim licima iz vlastitih sredstava.

Štabovi CZ utvrđuju visinu i uvjete za naknadu članovima štaba CZ za rad u štabu iz sredstava koja su osigurana za rad štaba CZ, a za štab CZ mjesne zajednice naknadu utvrđuje općinski štab, iz svojih sredstava.

Sve aktivnosti na određivanju uvjeta i visine naknade za štabove CZ iz stava 3. ovog člana pripremaju nadležni organi civilne zaštite u saradnji sa komandantom štaba, a odgovarajuću odluku o tim pitanjima donosi štab CZ.

Kantonalna uprava civilne zaštite dužna je iz svojih sredstava formiranih prema stavu 1. ovog člana pomoći općine koje nemaju dovoljno sredstava za povjerenike iz stava 1. ovog člana. Tu pomoć može odobriti i Federalna uprava.

Visina naknade iz st. 1. i 3. ovog člana određuje se u visini do 15% od prosječne neto plaće ostvarene u Federaciji u prethodnom mjesecu, prema saopćenju Federalnog zavoda za statistiku.

Član 61.

Naknada za rad povjerenika civilne zaštite i članova štaba CZ iz člana 60. ovog pravilnika utvrđuje se rješenjem koje donosi:

- 1) za povjerenike civilne zaštite iz stava 1. rješenje donosi služba civilne zaštite općine,
- 2) za povjerenike civilne zaštite iz stava 2. rješenje donosi rukovodilac organa uprave, službe za upravu i drugog organa, a u pravnom licu direktor ili drugi nadležni organ određen opštim aktom pravnog lica,
- 3) za članove općinskog štaba i štaba CZ mjesne zajednice, rješenje donosi služba civilne zaštite općine, a za članove Federalnog i kantonalnog štaba, rješenje donosi nadležni organ civilne zaštite, u skladu sa odlukom štaba iz stava 4. člana 60. ovog pravilnika.

Član 62.

Naknada za rad povjerenika iz člana 60. st. 1. i 2. ovog pravilnika osigurava se samo za fazu preventivne zaštite iz člana 49. tačka 1. ovog pravilnika, a za članove štaba CZ naknada se osigurava za fazu provođenja priprema iz člana 3. stav 1. ovog pravilnika.

Za vrijeme učešća povjerenika civilne zaštite u akcijama zaštite i spašavanja i u fazi otklanjanja posljedica iz člana 49. tač.

2. i 3. ovog pravilnika, a za članove štaba CZ za vrijeme vršenja operativne funkcije iz člana 3. stav. 1. tačka 2. ovog pravilnika, naknada se ostvaruje u skladu sa odredbama čl. 186. do 189. Zakona o zaštiti i spašavanju i propisom donešenim na osnovu člana 187. stav 1. tog zakona.

VI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 63.

Organi civilne zaštite kantona i općine dužni su u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog pravilnika izvršiti slijedeće zadatke i to:

- 1) kantonalna uprava civilne zaštite - da organizaciju, sastav i način rada kantonalnog štaba CZ i određivanje povjerenika CZ u kantonalnim organima uprave i upravnim organizacijama usklade sa odredbama ovog pravilnika,
- 2) služba civilne zaštite općine - da organizaciju, sastav i način rada općinskog štaba CZ i štabova CZ u mjesnim zajednicama, kao i određivanje povjerenika u mjesnim zajednicama i općinskim službama za upravu i drugim organima općinske uprave uskladi sa odredbama ovog pravilnika.

Član 64.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

Broj 01-02/2-428/06

13. novembra 2006. godine
Sarajevo

Direktor
Alija Tihić, s. r.

Na temelju čl. 112. i 121. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća ("Službene novine Federacije BiH", br. 39/03 i 22/06), direktor Federalne uprave civilne zaštite donosi

PRAVILNIK

O NAČINU RADA I FUNKCIONIRANJA STOŽERA I POVJERENIKA CIVILNE ZAŠTITE

I. TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim pravilnikom propisuje se način rada i vođenje stožera civilne zaštite (u daljnjem tekstu: stožer CZ) i tijela iz članka 111. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća (u daljnjem tekstu: Zakon o zaštiti i spašavanju) koji obavljaju funkciju vođenja akcija zaštite i spašavanja, kao i poslovi i zadaci i način rada povjerenika civilne zaštite koji se određuju u organima uprave, službama za upravu, mjesnim zajednicama i pravnim osobama prema članku 118. stavak 1. Zakona o zaštiti i spašavanju.

Članak 2.

Odredbe ovog pravilnika primjenjuju se na stožere CZ i druga tijela mjerodavna za vođenje akcija zaštite i spašavanja i povjerenike civilne zaštite i to:

- 1) na Federalni, kantonalne i općinske stožere CZ, kao i na stožere CZ koji se osnivaju u pravnim osobama i mjesnim zajednicama (članak 106. i članak 107. stavak 1. Zakona o zaštiti i spašavanju),
- 2) na rukovoditelje tijela uprave i drugih tijela vlasti, direktore pravnih osoba i tajnike mjesne zajednice u kojima nije osnovan stožer CZ (član 111. Zakona o zaštiti i spašavanju) i
- 3) na povjerenike civilne zaštite koji se određuju u naselju, dijelu naselja, stambenim zgradama, selima i zaseocima, u tijelima uprave i općinskim i gradskim službama za upravu, drugim tijelima vlasti, javnim ustanovama i drugim pravnim osobama (član 118. Zakona o zaštiti i spašavanju).

Stožeri i povjerenici civilne zaštite iz stavka 1. ovog članka predstavljaju dio organiziranih snaga civilne zaštite koji poslove

iz svoje mjerodavnosti obavljaju u situacijama koje su utvrđene u odredbi članka 16. ovog pravilnika, a na način propisan Zakonom o zaštiti i spašavanju i ovim pravilnikom.

II. NAČIN RADA STOŽERA CZ U OBAVLJANJU POSLOVA IZ SVOJE MJERODAVNOSTI I OSTVARIVANJE VOĐENJA AKCIJA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA

1. Zajednička odredba

Članak 3.

U ostvarivanju poslova iz svoje mjerodavnosti koji su utvrđeni u zakonskim odredbama iz odredbe članka 2. ovog pravilnika, svaki stožer CZ ima dvije osnovne funkcije i to:

- 1) provođenje sopstvenih priprema za uspješno obavljanje operativne funkcije iz svoje mjerodavnosti (pripreme, obuka i osposobljavanje) i
- 2) vođenje akcija zaštite i spašavanja (operativna funkcija).

Pripreme iz stavka 1. točke 1. ovog članka stožeri CZ organiziraju i provode na način reguliran u odredbama čl. 4. do 13. ovog pravilnika, a operativnu funkciju iz stavka 1. točka 2. ovog članka ostvaruju prema odredbama čl. 14. do 30. ovog pravilnika.

2. Popuna Federalnog, kantonalnog i općinskog stožera CZ i način njihovog rada u fazi preventivne zaštite

Članak 4.

Sukladno odredbama članka 113. Zakona o zaštiti i spašavanju, stožeri CZ predstavljaju kolegijalno tijelo koje se sastoji od zapovjednika, načelnika i članova stožera.

Potpuni sastav stožera CZ i način njihove popune utvrđuje se posebnim propisom, odnosno aktom koji donose slijedeći organi vlasti i to:

- 1) za Federalni stožer CZ - Vlada Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vlada Federacije), na prijedlog Federalne uprave civilne zaštite (u daljnjem tekstu: Federalna uprava),
- 2) za kantonalni stožer CZ - vlada kantona, na prijedlog kantonalne uprave civilne zaštite (u daljnjem tekstu: kantonalna uprava),
- 3) za općinski stožer CZ - općinski načelnik, na prijedlog službe civilne zaštite općine ili općinsko vijeće na prijedlog općinskog načelnika.

Stožeri CZ iz stavka 2. ovog članka, moraju biti tako popunjeni da budu zastupljene sve oblasti društvenog života (gospodarske i društvene djelatnosti) prema uvjetima svake razine vlasti na kojima se nalaze ti stožeri i kriterijima koji su utvrđeni u odredbama čl. 114. i 116. Zakona o zaštiti i spašavanju, s tim da se popuna osigura i prema zahtjevima koji su utvrđeni u procjeni ugroženosti Federacije, kantona i općine.

Članak 5.

Stožeri CZ moraju biti popunjeni stručnim kadrovima, predstavnicima svih tijela uprave, a prema potrebi i zastupnicima upravnih organizacija, pravnih osoba i drugih institucija čija je djelatnost od značaja za zaštitu i spašavanje, s tim da općinski stožeri CZ obavezno budu popunjeni rukovoditeljima općinskih službi za upravu i predstavnicima drugih općinskih tijela i pravnih osoba.

Popuna stožera CZ prema stavku 1. ovog članka mora osigurati takav sastav stožera koji mora biti kompetentan i sa odgovarajućim autoritetom i da u svakoj situaciji može pravilno odlučivati i donositi odgovarajuće zapovjedi i osigurati efikasno provođenje donešenih zapovjedi, odnosno efikasno i autoritativno ostvarivati funkcije vođenja akcija zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara na području koje je pogođeno prirodnom ili drugom nesrećom.

Članak 6.

U razdoblju od formiranja stožera CZ, pa do njegovog aktiviranja radi obavljanja operativne funkcije zbog nastanka stanja prirodne ili druge nesreće, članovi stožera CZ i stožer kao cjelina, provode aktivnosti na upoznavanju sa dostignutim stupnjem izgradnje sustava zaštite i spašavanja, razvojnim orijentacijama i obučavaju se i osposobljavaju za efikasno i

pravilno ostvarivanje funkcije vođenja akcija zaštite i spašavanja iz članka 15. ovog pravilnika.

U cilju pravilnog i kontinuiranog provođenja priprema iz stavka 1. ovog članka, stožeri CZ, na prijedlog tijela civilne zaštite, donose svoje godišnje programe aktivnosti.

Program aktivnosti obuhvata sva pitanja koja se po Zakonu o zaštiti i spašavanju nalaze u mjerodavnosti štaba CZ.

Članak 7.

Program aktivnosti stožera CZ i pitanja koja će biti predmet razmatranja stožera organizira i priprema načelnik stožera CZ putem tijela civilne zaštite kojim rukovodi, s obzirom da ta tijela predstavljaju stručnu službu stožera.

Priprema programa aktivnosti vrši se uz neposrednu suradnju s zapovjednikom stožera CZ.

Program aktivnosti stožera CZ donosi se u prosincu za narednu kalendarsku godinu, a najkasnije do veljače tekuće kalendarske godine.

Na temelju utvrđenog programa aktivnosti zapovjednik stožera, na prijedlog načelnika stožera CZ saziva sjedice i rukovodi radom sjednica i potpisuje akta koja stožer CZ donosi iz svoje mjerodavnosti, a planirane materijale za sjednice stožera i druge uvjete za rad stožera osiguravaju tijela civilne zaštite.

Članak 8.

Pored zadaća utvrđenih u programu aktivnosti iz članka 6. ovog pravilnika, poseban oblik priprema stožera CZ za efikasno ostvarivanje operativne funkcije, predstavlja njegovo obučavanje i osposobljavanje po posebnim planovima i programima obučavanja koje, sukladno odredbi članka 164. stavak 5. Zakona o zaštiti i spašavanju, donosi direktor Federalne uprave.

Obučavanje i osposobljavanje iz stavka 1. ovog članka, obuhvata upoznavanje članova stožera CZ sa propisima iz oblasti zaštite i spašavanja, ustrojstvom i funkcioniranjem sustava zaštite i spašavanja, kao i provođenje praktičnog uvježbavanja načina rada i ostvarivanja operativne funkcije vođenja akcija zaštite i spašavanja u fazi spašavanja i u fazi otklanjanja posljedica.

Članak 9.

Zadaće i pitanja utvrđena u programu aktivnosti, stožer CZ realizira kroz odgovarajuće metode i oblike koje utvrdi u poslovniku o svom radu iz člana 13. ovog pravilnika.

Prilikom razmatranja materijala predviđenih u programu aktivnosti, stožer CZ daje odgovarajuće mišljenje, prijedloge i sugestije u cilju pravilnog rješavanja tih pitanja i daje inicijative za rješavanje određenih pitanja radi dogradnje sustava zaštite i spašavanja.

Razmatranje materijala iz stavka 2. ovog članka, ima za cilj da se stožer CZ upozna sa ustrojstvom zaštite i spašavanja na području za koje je mjerodavan, snagama i sredstvima civilne zaštite koja su osigurana za zaštitu i spašavanje i mjerama zaštite i spašavanja koje su planirane za provođenje zaštite i spašavanja i na taj način stožer CZ stječe uvid u sve podatke koji se odnose na snage i sredstva koja može angažirati u vrijeme kada vrši svoju operativnu funkciju vođenja akcija zaštite i spašavanja.

Članak 10.

Stožer CZ razmatra materijale iz članka 9. ovog pravilnika, koje pripremaju slijedeća tijela civilne zaštite i to:

- 1) Federalni stožer - materijale koje priprema Federalna uprava,
- 2) kantonalni stožer - materijale koje priprema kantonalna uprava,
- 3) općinski stožer - materijale koje priprema služba civilne zaštite općine.

Stožer CZ razmatra i materijale iz oblasti zaštite i spašavanja koje pripremaju tijela uprave i upravne organizacije, odnosno općinske službe za upravu, u pitanjima iz svoje mjerodavnosti. Materijale tih tijela i službi, za sjednice stožera CZ osiguravaju tijela civilne zaštite iz stavka 1. ovog članka.

Članak 11.

Tijela civilne zaštite Federacije, kantona i općina, u okviru svoje redovite djelatnosti, obavljaju i sve poslove potrebite za

pripreme stožera CZ utvrđene u njihovom programu aktivnosti i osiguravaju sve uvjete potrebite za realizaciju programiranih zadaća što obuhvaća: pripremu i dostavljanje materijala članovima štaba, osiguranje prostorija za njegov rad, obavljanje administrativno-tehničkih, finansijskih i svih drugih poslova koji su potrebni za rad štaba CZ u fazi preventivne zaštite.

Članak 12.

Tijela uprave i upravne organizacije, pravne osobe i druge institucije, a u općini općinske službe za upravu i druge općinske institucije (u daljnjem tekstu: tijela i službe), čiji je rukovoditelj ili druga osoba član stožera CZ, obvezni su u svom tijelu ili službi osigurati uvjete za nesmetan i kontinuirani rad na zadaćama koje te osobe imaju kao članovi stožera CZ.

Pod uvjetima iz stavka 1. ovoga članka podrazumijevaju se obveze tijela i službi da redovito (kontinuirano) informiraju člana stožera CZ o svim pojavama i opasnostima koje mogu dovesti do nastanka prirodne ili druge nesreće u oblasti za koju je to tijelo ili služba osnovana, odnosno sve podatke o nastaloj nesreći i posljedicama izazvanim tom nesrećom, a u vrijeme aktiviranja i funkcioniranja stožera CZ, ta tijela i službe osiguravaju uvjete za provođenje (obavljanje) svih zapovjedi stožera CZ koje se odnose na oblast za koju su osnovani.

Članak 13.

Stožer CZ donosi svoj poslovnik o radu.

Poslovnik o radu sadrži slijedeća pitanja: unutarnje ustrojstvo stožera, način pripremanja sjednica stožera, utvrđivanja dnevnog reda, zakazivanje i vođenje sjednica, način rasprave o pitanjima dnevnog reda, način odlučivanja i donošenje akata (odluke, zapovjedi i zaključci) iz mjerodavnosti stožera, način utvrđivanja zadaća članovima stožera na realizaciji zadataka koji se utvrde u aktima stožera CZ, vođenje zapisnika i druga pitanja od značaja za ustrojstvo i način rada stožera CZ.

3. Način ostvarivanja funkcije vođenja akcija zaštite i spašavanja (operativna funkcija)

a) Vrijeme vođenja akcija zaštite i spašavanja i ovlaštenja u vođenju

Članak 14.

Operativnu funkciju vođenja akcija zaštite i spašavanja stožeri CZ ostvaruju u odnosu na poslove iz svoje mjerodavnosti koji su utvrđeni u Zakonu o zaštiti i spašavanju i to:

- 1) Federalni stožer u odnosu na ovlaštenja utvrđena u odredbama čl. 108. i 109. Zakona o zaštiti i spašavanju i drugim odredbama tog zakona u kojima su utvrđena ovlaštenja tog stožera,
- 2) kantonalni stožer u odnosu na ovlaštenja utvrđena u čl. 108. i 110. Zakona o zaštiti i spašavanju i ovlaštenja koja se utvrde propisom kantona sukladno članku 197. stavak 3. Zakona o zaštiti i spašavanju,
- 3) općinski stožer u odnosu na ovlaštenja utvrđena u članku 108. Zakona o zaštiti i spašavanju i pitanja koja se popisom općinskog vijeća stave u mjerodavnost toga stožera, sukladno odredbi članka 197. stavak 3. Zakona o zaštiti i spašavanju.

Stožeri CZ iz stavka 1. ovoga članka, vođenje akcija zaštite i spašavanja, ostvaruju na području za koje je stožer osnovan.

Članak 15.

Pod vođenjem akcija zaštite i spašavanja podrazumijeva se ovlaštenje stožera CZ da u fazi spašavanja i u fazi otklanjanja posljedica:

- 1) odlučuje o upotrebi i angažiranju svih snaga i sredstava civilne zaštite, kao i ljudstva i sredstava tijela uprave i upravnih organizacija, pravnih osoba i drugih institucija i građana i njihovih sredstava, na zadaćama zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara koji su ugroženi ili nastradali od (usljed) djelovanja prirodne ili druge nesreće na području koje je pogođeno tom nesrećom;
- 2) da u toku faze spašavanja i faze otklanjanja posljedica neprekidno vrši usmjeravanje i raspoređivanje snaga i sredstava na područja na kojima je njihovo angažiranje

potrebno i određuje mjere i aktivnosti koje treba poduzimati;

- 3) da usmjerava i koordinira ukupne aktivnosti na spašavanju ljudi i materijalnih dobara i otklanjanju posljedica na području pogođenom prirodnom ili drugom nesrećom.

Vođenje iz stavka 1. ovoga članka mora biti brzo i efikasno s ciljem da se snage i sredstva civilne zaštite i druge snage i sredstva u što kraćem roku angažiraju na zadacima zaštite i spašavanja života ljudi i materijalnih dobara na područjima koja su pogođena prirodnom ili drugom nesrećom i na kojima je angažiranje snaga i sredstava neophodno. Na taj način stožer CZ, vođenje ostvaruje cijelo vrijeme trajanja faze spašavanja i faze otklanjanja posljedica.

U okviru vođenja akcija zaštite i spašavanja iz stavka 2. ovoga članka, stožer CZ određuje zadaće angažiranim snagama civilne zaštite i drugim snagama koje trebaju poduzimati u spašavanju ljudi, a koje zadaće treba da provode na zaštiti materijalnih dobara i stalno prati i kontrolira izvršenje datih zadaća i prema potrebi, poduzima druge mjere koje će osigurati izvršenje zapovijedenih zadaća.

Članak 16.

Operativnu funkciju vođenja akcija zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara na području koje je pogođeno, odnosno zahvaćeno prirodnom ili drugom nesrećom, stožeri CZ ostvaruju u uvjetima koji su utvrđeni u članku 134. Zakona o zaštiti i spašavanju, koji se odnose na slijedeće situacije i to:

- 1) kada zaprijeti neposredna opasnost za nastanak određene prirodne ili druge nesreće koja može da ugrozi život i zdravlje ljudi i materijalna dobra na određenom području, kako je predviđeno u odredbi članka 134. stavak 2. Zakona o zaštiti i spašavanju (preventivna operativna funkcija),
- 2) kada mjerodavno tijelo vlasti proglasi nastanak prirodne ili druge nesreće na određenom području, što je sukladno odredbi članka 134. stavak 1. Zakona o zaštiti i spašavanju (operativna funkcija u fazi spašavanja i fazi otklanjanja nastalih posljedica),
- 3) za vrijeme vježbi civilne zaštite kojima stožer CZ rukovodi, i u vrijeme ratnog stanja, što je sukladno odredbi članka 134. stavak 3. Zakona o zaštiti i spašavanju.

Rad stožera civilne zaštite u uvjetima iz točke 1. stavak 1. ovoga članka, po pravilu, može trajati najduže do tri dana, u kojem roku mjerodavno tijelo vlasti treba da donese odluku o proglašenju stanja prirodne ili druge nesreće ili odluku da taj stožer nastavi svoj rad dok se ne otklone opasnosti koje mogu dovesti do nastanka prirodne ili druge nesreće što se u odluci konkretno određuje.

b) Aktiviranje stožera CZ

Članak 17.

Radi ostvarivanja operativne funkcije u situacijama iz članka 16. ovoga pravilnika, obavlja se aktiviranje stožera CZ.

Aktiviranje stožera CZ obavlja se tako što se zapovjednik, načelnik i svi članovi stožera CZ pozivaju da odmah dođu na mjesto koje je određeno za njihov rad i da počnu obavljati svoju funkciju vođenja svih akcija zaštite i spašavanja na ugroženome području za koje su osnovani.

Aktiviranje stožera CZ u svim situacijama iz članka 16. ovoga pravilnika obavlja, po pravilu, na zahtjev načelnika stožera, a može i na zahtjev zapovjednika, dok svaki član stožera može dati inicijativu kada u oblasti za koju je član stožera mjerodavan dođe do pojave opasnosti koja može dovesti do nastanka određene prirodne ili druge nesreće ili je već nastala ta nesreća, pa se cijeni da je situacija takva da je funkcioniranje stožera neophodno. U takvoj situaciji, a sukladno odredbi članka 134. Zakona o zaštiti i spašavanju, aktiviranje stožera CZ vrši mjerodavno tijelo CZ i to:

- 1) Federalni stožer - aktivira Federalna uprava,
- 2) kantonalni štab - aktivira kantonalna uprava,
- 3) općinski stožer - aktivira služba civilne zaštite općine.

Članak 18.

Sukladno odredbi članka 134. st. 1. i 2. Zakona o zaštiti i spašavanju, aktiviranje stožera CZ obavlja se u svim situacijama kada zaprijeti neposredna opasnost ili pojava koja može dovesti do nastanka prirodne ili druge nesreće i koja može ugroziti život i zdravlje ljudi i materijalna dobra na određenome području ili je već nastala prirodna ili druga nesreća, pa je mjerodavno tijelo vlasti proglasilo stanje te prirodne ili druge nesreće.

Aktiviranje stožera CZ obavlja se radi razmatranja nastale situacije i odlučivanja o slijedećim pitanjima:

- 1) utvrđivanje procjene o postojanju uvjeta da se mjerodavnom tijelu vlasti općine, kantona i Federacije predloži donošenje odluke o proglašenju nastanka prirodne ili druge nesreće,
- 2) odlučivanje o poduzimanju odgovarajućih mjera zaštite i spašavanja iz svoje mjerodavnosti u cilju:
 - sprečavanja nastanka pojave ili opasnosti koja može dovesti do prirodne ili druge nesreće,
 - sprečavanja širenja pojave ili opasnosti ili ublažavanja njenog djelovanja,
 - spašavanja ugroženih ljudi i materijalnih dobara tijekom djelovanja prirodne ili druge nesreće.

U svakoj situaciji iz stavka 1. ovoga članka, obvezno se vrši aktiviranje općinskog stožera CZ, a kantonalni stožer se aktivira kada se procijeni da je stanje na ugroženom području općine takvo da je potrebna pomoć kantona ili drugih općina ili kada općinski stožer zatraži pomoć kantonalnog stožera ili kada je prirodnom ili drugom nesrećom ugroženo područje dvije ili više općina na području kantona.

Polazište za predlaganje donošenja odluke o proglašenju nastanka prirodne ili druge nesreće u općini, predstavlja procjena općinskog stožera CZ da mjerodavne općinske službe i druga tijela općinske uprave nisu u mogućnosti samostalno, u okviru svojih redovitih mjerodavnosti, spriječiti nastanak prirodne ili druge nesreće niti ublažiti njeno djelovanje, odnosno nisu u mogućnosti efikasno izvršiti spašavanje ugroženih ljudi i materijalnih dobara niti otkloniti nastale posljedice.

U situaciji iz stavka 1. ovoga članka, Federalni stožer se aktivira kada Federalna uprava procijeni da je stanje na ugroženom području takvo da je potrebna pomoć sa područja drugih kantona ili kada kantonalni stožer zatraži pomoć Federalnog stožera ili kada je ugroženo područje dva ili više kantona ili područje cijele Federacije.

Članak 19.

Ako mjerodavno tijelo vlasti, na prijedlog stožera CZ donese odluku o proglašenju stanja prirodne ili druge nesreće, taj stožer nastavlja svoj rad i ostvaruje svoju funkciju vođenja akcija zaštite i spašavanja na ugroženom području i tu funkciju obavlja neprekidno dok isto tijelo ne donese odluku o prestanku stanja prirodne ili druge nesreće.

U slučaju da mjerodavno tijelo vlasti, ne prihvati prijedlog stožera CZ da proglasi stanje prirodne ili druge nesreće, u tom slučaju to tijelo vlasti odlučuje da li ima potrebe da stožer CZ nastavi svoj rad u roku koji se utvrdi prema odredbi članka 16. stavak 2. ovoga pravilnika.

c) Operativno djelovanje u vođenju akcija zaštite i spašavanja

Članak 20.

Stožer CZ koji je aktiviran prema odredbi članka 17. ovoga pravilnika, na prvoj sjednici nakon donošenja odluke iz članka 19. stavak 1. ovoga pravilnika, vrši procjenu nastale situacije i sukladno procijenjenoj situaciji postupi prema odredbi članka 18. stavak 1. ovoga pravilnika. Tom aktivnošću počinje operativno djelovanje stožera civilne zaštite koje stožer ostvaruje putem vođenja akcija zaštite i spašavanja na području na kojem je nastala prirodna ili druga nesreća, odnosno na kojem prijeti ozbiljna opasnost od nastanka prirodne ili druge nesreće.

Članak 21.

Vođenje akcija zaštite i spašavanja, stožer CZ, u načelu, ostvaruje održavanjem sjednica stožera na kojima odlučuje o upotrebi snaga i sredstava koje treba angažirati, zapovijeda mjere zaštite i spašavanja koje treba provoditi i određuje tijela uprave i

druge institucije i pravne osobe koje su dužni obaviti zapovijedene mjere i zadaće.

Članak 22.

U procesu vođenja akcija zaštite i spašavanja, radom stožera CZ rukovodi zapovjednik stožera, zakazuje i vodi sjednice stožera, predlaže dnevni red i potpisuje sva akta stožera.

U slučaju odsutnosti zapovjednika stožera CZ, a neophodno je održati sjednicu stožera radi odlučivanja o određenim pitanjima, sjednicu zakazuje i vodi načelnik stožera i postupi sukladno odredbi članka 115. Zakona o zaštiti i spašavanju.

Ako u određenoj situaciji ne postoji kvorum za punovažno odlučivanje stožera CZ, a nužno je da stožer odluči o određenom pitanju ili više pitanja neophodnih za provođenje akcija zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara na ugroženom području, u tom slučaju, stožer može odlučivati u sastavu u kojem se nalazi, s tim što je načelnik stožera obavezan na prvoj sjednici stožera kada postoji kvorum za odlučivanje, upoznati stožer CZ o donešenim odlukama ili zapovjedima ili zaključcima, kako bi stožer verificirao te akte.

Članak 23.

U procesu vođenja akcija zaštite i spašavanja, stožer CZ, donošenje zapovjedi i angažiranje potrebitih snaga i sredstava i provođenje mjera zaštite i spašavanja, vrši na osnovu podataka koje dobija o stanju na ugroženom području. U tom cilju, stožer CZ koristi informacijsko-komunikacijsku podršku operativnih centara civilne zaštite, koji osiguravaju interno, eksterno, govorno i pisano komuniciranje sa svim sudionicima akcija zaštite i spašavanja u koordinaciji prijema i prenošenja svih odluka, zapovjedi i izvješća na području koje je pogodeno prirodnom ili drugom nesrećom.

Prikupljanje podataka sa ugroženog područja i njihovo stalno dostavljanje stožeru CZ koji na ugroženom području vodi akcije zaštite i spašavanja, mora biti pohranjeno u informacijsku bazu i dostavljeno precizno, točno, sistematično i kontinuirano (svakodnevno), po pravilu, svaka dva sata i tako se postupa sve dok se provode akcije na spašavanju ugroženih ljudi i materijalnih dobara, odnosno dok se provode akcije na otklanjanju nastalih posljedica.

Prikupljanje i dostavljanje podataka stožeru CZ prema st. 1 i 2. ovoga članka, vrše operativni centri civilne zaštite (u daljnjem tekstu: operativni centar) i to:

- 1) za Federalni stožer - Federalni operativni centar,
- 2) za kantonalni stožer - kantonalni operativni centar,
- 3) za općinski stožer - općinski operativni centar,

Prikupljanje i dostavljanje podataka stožeru CZ, operativni centri iz stavka 3. ovoga članka obavljaju na način propisan u propisu koji se donosi na temelju članka 158. Zakona o zaštiti i spašavanju, a tijela uprave civilne zaštite obavezna su osigurati neprekidan rad tih centara (24 sata) tijekom trajanja situacija iz članka 16. ovoga pravilnika, kako je utvrđeno u članku 151. stavak 4. Zakona o zaštiti i spašavanju.

Članak 24.

Sve zapovjedi stožera CZ kojima se odlučuje o angažiranju (upotrebi) snaga i sredstava civilne zaštite i provođenju mjera zaštite i spašavanja koje treba provoditi na ugroženom području, temelje se na planovima zaštite i spašavanja i to:

- 1) zapovjedi Federalnog stožera - na Federalnom planu zaštite i spašavanja,
- 2) zapovjedi kantonalnog stožera - na kantonalnom planu zaštite i spašavanja,
- 3) zapovjedi općinskog stožera - na općinskom planu zaštite i spašavanja,

Polazište za angažiranje snaga i sredstava i mjera zaštite i spašavanja prema planovima iz stavka 1. ovoga članka, predstavljaju podatci o stanju na ugroženom području koje stožer CZ neprekidno dobija na način predviđen u odredbi članka 23. ovoga pravilnika.

d) Način provođenja zapovjedi štaba CZ

Članak 25.

Zapovjed stožera CZ koja se odnosi na obveze tijela uprave ili upravne organizacije neposredno provode rukovoditelji tih

tijela i organizacija, a zapovjed stožera koja se odnosi na zadaće pravnih osoba ili druge institucije provode rukovoditelji (direktori) tih osoba i institucija.

Realizaciju zapovjedi stožera CZ iz stavka 1. ovoga članka osiguravaju članovi stožera i to:

- 1) zapovjedi koje se odnose na tijela uprave i upravne organizacije provode rukovoditelji tih osoba i organizacija, uz neposredno sudjelovanje člana stožera iz tijela uprave ili upravne organizacije na koje se zapovjed odnosi,
- 2) zapovjedi koje se odnose na pravne osobe i druge institucije i tijela uprave i upravne organizacije koje nemaju svog člana stožera obavljaju rukovoditelji tih tijela i pravnih osoba uz neposredno sudjelovanje člana stožera kojeg odredi stožer CZ.

Rukovoditelji tijela, organizacija i pravnih osoba iz stavka 1. ovoga članka, provođenje zapovjedi stožera CZ obavljaju tako što koriste svoje ovlasti koje imaju kao rukovoditelji tijela uprave i upravni organizacija, a rukovoditelji pravnih osoba i drugih institucija koriste ovlaštenja koja imaju kao rukovoditelji tih pravnih osoba i institucija. Rukovoditelji tih tijela i pravnih osoba, provođenje zapovjedi stožera CZ obavljaju u suradnji s članom stožera kojeg je stožer odredio da osigura provođenje zapovjedi u tim tijelima, organizacijama i pravnim osobama i drugim institucijama.

Članak 26.

Stožer CZ koji je aktiviran, funkcionira neprekidno od dana aktiviranja do dana kada mjerodavno tijelo vlasti donese odluku o prestanku stanja prirodne ili druge nesreće, a u situaciji iz točke 1. članka 15. ovoga pravilnika, stožer funkcionira dok se ne ukloni opasnost zbog koje je stožer aktiviran, a najduže do roka kojeg odredi tijelo vlasti mjerodavno za proglašavanje stanja prirodne ili druge nesreće.

e) Izvješćivanje i kontrola izvršenih zadaća

Članak 27.

Izvješćivanje i kontrola izvršenih zadaća, kao sastavni dijelovi procesa vođenja akcija zaštite i spašavanja, obavlja se radi toga, da stožer CZ u svakom trenutku ima uvid u stanje posljedica po ljude, životinje, materijalna dobra i okoliš na pogodnom području, realizaciju postavljenih zadaća, stanje kod ljudstva angažiranog u spasilačkim aktivnostima, način motivacije, kvalitet suradnje i koordinacije u zaštiti i spašavanju, potrebe za novim snagama i sredstvima, odnosno izmjenama datih zadataka i drugim potrebama na pogodnom području.

Tijekom vođenja akcija zaštite i spašavanja, u situacijama iz članka 16. ovoga pravilnika, stožer CZ je obavezan tjedno, a prema potrebi i češće informirati tijelo vlasti koje je proglasilo stanje prirodne ili druge nesreće o stanju na ugroženom području, snagama i sredstvima koja su angažirana, problemima koji postoje i prijedlozima mjera koje bi, u granicama svojih ovlaštenja trebalo donijeti to tijelo vlasti, a koje su potrebite za provođenje aktivnosti na području pogodnom prirodnom ili drugom nesrećom.

Izvješće iz stavka 1. ovoga članka podnosi se u pismenoj formi, a zapovjednik stožera CZ može redovito usmeno da informira tijelo vlasti koje je proglasilo stanje prirodne ili druge nesreće o stanju na terenu, aktivnostima koje se provode i problemima koji postoje.

f) Obavljanje stručnih i administrativnih poslova za potrebe stožera CZ

Članak 28.

Sve stručne, administrativno-tehničke i druge poslove potrebite za rad stožera CZ organiziraju i obavljaju odgovarajuća tijela uprave civilne zaštite kao stručne službe stožera CZ.

Sva pitanja koja se odnose na zakazivanje sjednica stožera CZ, rada na sjednici, načina rada i druga pitanja koja se odnose na te sjednice, uređuju se poslovníkom o radu stožera iz članka 13. ovoga pravilnika.

4. Akti koje donose stožeri CZ

Članak 29.

U vršenju poslova iz svoje mjerodavnosti, stožeri CZ donose odluke, zapovjedi i zaključke. Te akte stožer CZ donosi radi odlučivanja o slijedećim pitanjima i to:

- 1) odluke se donose onda kada odlučuje o pitanjima koja se odnose na raspodjelu sredstava osiguranih za financiranje rada stožera, kada odlučuje o raspodjeli sredstava iz članka 180. Zakona o zaštiti i spašavanju za koja je mjerodavan, kada odlučuje o pružanju pomoći općinama, kantonima, odnosno susjednim općinama i susjednim kantonima u pogledu angažiranja određenih snaga i sredstava civilne zaštite ili pružanja pomoći Republici Srpskoj, Brčko Distriktu BiH i susjednim i drugim državama,
- 2) zapovjedi se donose u svim slučajevima kada odlučuje o upotrebi, odnosno angažiranju snaga i sredstava civilne zaštite i drugih snaga zaštite i spašavanja kojima raspolažu općine, kantoni i Federacija, pravne osobe i druge institucije i građani, kada vodi akcije zaštite i spašavanja u svim situacijama koje su predviđene u odredbama članka 16. ovoga pravilnika i kada određuje zadaće, odnosno mjere zaštite i spašavanja koje će obavljati angažirane snage civilne zaštite i drugi subjekti u akcijama zaštite i spašavanja,
- 3) zaključak se donosi kada se utvrđuje određeni stav o pitanjima iz oblasti zaštite i spašavanja koja se nalaze u mjerodavnosti stožera CZ i pitanjima iz unutarnjih odnosa stožera, kao i utvrđivanja zadaća za članove stožera i stručnu službu stožera, a mišljenja, prijedloge i primjedbe daje na materijale koje stožer CZ razmatra iz članka 9. ovoga pravilnika i u drugim slučajevima u kojima se ne odlučuje odlukom, odnosno zapovjedi.

Članak 30.

Upotreba snaga i sredstava civilne zaštite i angažiranje snaga i sredstava pravnih osoba, tijela uprave i drugih tijela uprave i građana, na zadaćama zaštite i spašavanja obavljaju se zapovjedi stožera CZ, koja se donosi u pismenoj formi.

Zapovjed iz stavka 1. ovoga članka sadrži:

- 1) naziv i sjedište stožera CZ,
- 2) broj i datum donošenja zapovjedi,
- 3) preambulu (zakonski temelj) za donošenje zapovjedi,
- 4) snage civilne zaštite koje se angažiraju i područje na kojem se angažiraju (službe zaštite i spašavanja, jedinice i povjerenici civilne zaštite i snage civilne zaštite pravnih osoba) i zadaće koje će obavljati te snage i vrijeme njihovog obavljanja,
- 5) materijalno-tehnička sredstva i oprema pravnih osoba i drugih institucija i građana koja se angažiraju u akcijama zaštite i spašavanja na ugroženome području,
- 6) mjere zaštite i spašavanja koje treba provoditi na ugroženome području,
- 7) rok angažiranja snaga i sredstava iz toč. 4. i 5. stav 2. ovoga članka,
- 8) tijela uprave i druga tijela i pravne osobe koji su obvezni sudjelovati na realizaciji zadaća koje zapovjedi stožer i obveze za rukovoditelje tih tijela i pravnih osoba da redovito informiraju zapovjednika i načelnika stožera CZ o realizaciji zadaća utvrđenih u zapovjedi,
- 9) zaduženja za članove stožera koji će pratiti i osiguravati realizaciju utvrđenih zadaća i osigurati angažiranje predviđenih snaga i sredstava na ugroženome području,
- 10) tijelo uprave ili drugo tijelo koje će osigurati financijska sredstva potrebna za realizaciju zadatka utvrđenih u zapovjedi i
- 11) druge zadaće za koje se procijeni da su potrebite.

Zapovjed stožera CZ potpisuje zapovjednik stožera i ovjerava pečatom štaba.

Zapovjed se dostavlja rukovoditeljima tijela uprave i upravnih organizacija, odnosno općinskih službi za upravu i drugih institucija i rukovoditeljima pravnih osoba za koja su u zapovjedi utvrđeni odgovarajuće zadaće koje oni moraju obaviti.

5. Proglašavanje stanja prirodne ili druge nesreće i prestanka te nesreće

Članak 31.

U cilju aktiviranja stožera CZ i poduzimanja mjera i aktivnosti na zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara u uvjetima predviđenim u članku 16. stavak 1. toč. 1. i 2. ovoga pravilnika, obavlja se donošenje odluke o proglašenju stanja prirodne ili druge nesreće na području koje je pogođeno tom nesrećom.

Sukladno odredbama članka 24. točka 6), članka 27. točka 8) i članka 29. točka 7) Zakona o zaštiti i spašavanju, odluku iz stavka 1. ovoga članka donose slijedeća tijela vlasti i to:

- 1) Vlada Federacije, na prijedlog Federalnog stožera,
- 2) tijelo vlasti kantona određeno propisom kantona, na prijedlog kantonalnog stožera,
- 3) tijelo vlasti općine određeno propisom općinskog vijeća, na prijedlog općinskog stožera.

Članak 32.

Odlukom o proglašenju stanja prirodne ili druge nesreće utvrđuju se slijedeća pitanja:

- 1) preambula za donošenje odluke,
- 2) naziv tijela koje je donijelo odluku,
- 3) naziv tijela koje je predložilo donošenje odluke,
- 4) datum donošenja odluke,
- 5) naziv prirodne ili druge nesreće,
- 6) određuje područje koje je ugroženo prirodnom ili drugom nesrećom,
- 7) određuju tijela uprave, upravne organizacije, pravne osobe i druge institucije, snage i sredstva civilne zaštite, službe zaštite i spašavanja i kategorije građana koje stožer CZ može angažirati na zadacima zaštite i spašavanja,
- 8) određuju materijalno-tehnička sredstva i oprema civilne zaštite, pravnih osoba i tijela vlasti i građana koja stožer CZ može angažirati u akcijama zaštite i spašavanja,
- 9) iznos sredstava iz proračuna i drugih izvora koja će se kao akontacija moći koristiti u akcijama zaštite i spašavanja i tijelo uprave koje će biti zaduženo za rješavanje tih pitanja,
- 10) određuje stožer CZ koji će voditi akcije zaštite i spašavanja na području ugroženome području sukladno ovlaštenjima koja taj stožer ima prema Zakonu o zaštiti i spašavanju,
- 11) obveze za rukovoditelje tijela uprave i upravnih organizacija, odnosno rukovoditelje općinskih službi za upravu i rukovoditelje pravnih osoba i drugih institucija iz točke 6. stavak 1. ovoga članka da su obvezni osigurati provođenje svih zapovjedi stožera CZ,
- 12) druge zadaće za koje se cijeni da se trebaju obavljati tijekom provođenja aktivnosti na zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara i otklanjanju nastalih posljedica,
- 13) vrijeme važenja donešene odluke.

Odluka iz stavka 1. ovoga članka se odmah po donošenju, saopćava putem sredstava javnog informiranja, a onda objavljuje u službenim novinama ili službenom glasilu općine, kantona ili Federacije, zavisno od toga koje je tijelo donijelo odluku, s tim da se primjerak odluke mora dostaviti stožeru CZ koji će na ugroženome području voditi akcije zaštite i spašavanja radi postupanja po odluci.

Članak 33.

Prestanak stanja prirodne ili druge nesreće utvrđuje se odlukom.

Odluku o prestanku stanja prirodne ili druge nesreće donosi isto tijelo vlasti koje je donijelo odluku o proglašenju stanja prirodne ili nesreće.

Odluka iz stavka 1. ovoga članka sadrži:

- 1) preambulu za donošenje odluke,
- 2) naziv odluke o proglašenju stanja prirodne ili druge nesreće, koja se stavlja izvan snage, njen broj i datum donošenja,
- 3) datum donošenja odluke o prestanku stanja prirodne ili druge nesreće,

- 4) potrebu nastavka rada stožera CZ i nakon donošenja odluke o prestanku stanja prirodne ili druge nesreće i rok do kada će raditi stožer CZ, ako je potrebno da stožer CZ nastavi svoj rad,
- 5) prestanak rada angažiranih snaga i sredstava, odnosno potrebu nastavka rada potrebnog broja postrojbi civilne zaštite i službi zaštite i spašavanja koje su bile angažirane na zaštiti i spašavanju do određenoga roka,
- 6) obveze za tijela uprave, odnosno općinske službe za upravu da okviru svoje redovite djelatnosti obavljaju i dodatne poslove koji se odnose na otklanjanje svih posljedica koje su nastale od prirodne ili druge nesreće i rok za obavljanje tih poslova,
- 7) rok komisiji za procjenu štete, da sukladno svojim mjerodavnostima obavijesti sve poslove na procjeni štete na pogođenome području i
- 8) druge zadaće za koje se procijeni da su potrebite.

Odluka iz stavka 1. ovoga članka odmah se saopćava putem sredstava javnog informiranja i objavljuje u službenim novinama ili službenom glasilu općine, kantona, odnosno Federacije, s tim da se primjerak odluke mora obvezno dostaviti stožeru CZ koji je na ugroženome području vodio akcije zaštite i spašavanja radi realizacije donešene odluke.

III. NAČIN RADA STOŽERA CZ MJESNIH ZAJEDNICA I PRAVNIH OSOBA I DRUGIH TIJELA U VOĐENJU AKCIJA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA

1. Formiranje i način rada stožera CZ mjesne zajednice

Članak 34.

Stožer CZ može se formirati u većim mjesnim zajednicama za koje se procijeni da je njegovo formiranje neophodno i ako je takva obveza utvrđena u procjeni ugroženosti općine.

Stožer CZ iz stavka 1. ovoga članka formira općinski načelnik na prijedlog službe civilne zaštite općine.

Stožer CZ koji se formira u mjesnoj zajednici mjerodavan je da vodi akcije zaštite i spašavanja na području mjesne zajednice za koju je osnovan.

U vođenju akcija zaštite i spašavanja, stožer CZ mjesne zajednice ima ovlaštenja određena u odredbi članka 108. Zakona o zaštiti i spašavanju. Ovlaštenja utvrđena u toj zakonskoj odredbi, stožer CZ mjesne zajednice ostvaruje putem obavljanja operativne funkcije u situacijama koje su utvrđene u članku 16. ovoga pravilnika.

Operativnu funkciju iz stavka 4. ovoga članka, stožer CZ mjesne zajednice obavlja na način što vođenje akcija zaštite i spašavanja ostvaruje u odnosu na angažiranje građana, kućnih savjeta, tajnika mjesne zajednice, kao i provođenje zapovjedi općinskog štaba civilne zaštite koje se odnose na aktivnosti stožera mjesne zajednice.

Članak 35.

U cilju stvaranja uvjeta da stožer CZ mjesne zajednice može efikasno vršiti operativnu funkciju, služba civilne zaštite općine organizira i provodi pripreme tog stožera za vršenje te funkcije kroz organiziranje i provođenje obuke i osposobljavanja.

Obuka i osposobljavanje stožera CZ mjesne zajednice, obavlja se po planu i programu kojeg utvrđuje direktor Federalne uprave.

Realizaciju plana i programa iz stavka 2. ovoga članka, organizira i provodi služba civilne zaštite općine uz sudjelovanje tajnika mjesne zajednice i općinske službe za upravu koja je mjerodavna za mjesne zajednice.

Obuka i osposobljavanje stožera CZ mjesne zajednice obuhvata sva pitanja iz njegove mjerodavnosti utvrđena u članku 34. stavak 2. ovoga pravilnika.

Članak 36.

U okviru priprema za obavljanje operativne funkcije, stožer CZ mjesne zajednice povremeno, prema potrebi, održava sjednice stožera koje planira, priprema i organizira služba civilne zaštite općine.

Na sjednicama iz stavka 1. ovoga članka, stožer CZ mjesne zajednice razmatra sva pitanja iz svoje mjerodavnosti i

osposobljava se o načinu svog rada u vrijeme ostvarivanja operativne funkcije (načinu prikupljanja podataka sa ugroženoga područja, načinu donošenja zapovjedi i načinu provođenja donešenih zapovjedi), kao i načinu provođenja zapovjedi općinskog stožera civilne zaštite koje se odnose na stožere CZ mjesnih zajednica.

Članak 37.

Operativnu funkciju, stožer CZ mjesne zajednice ostvaruje od momenta aktiviranja i početka obavljanja funkcije vođenja akcija zaštite i spašavanja na području mjesne zajednice, do momenta kada općinski stožer CZ zapovijedi prestanak rada stožera CZ mjesne zajednice.

Aktiviranje stožera CZ mjesne zajednice obavlja općinski stožer civilne zaštite kada bude aktivan, a u situaciji iz članka 16. točka 1. ovoga pravilnika, aktiviranje stožera civilne zaštite mjesne zajednice vrši načelnik općinskog stožera, putem službe civilne zaštite općine.

Članak 38.

Vođenje akcija zaštite i spašavanja, stožer CZ mjesne zajednice ostvaruje na području mjesne zajednice uz neposrednu suradnju i po uputama, odnosno zapovjedima općinskog stožera civilne zaštite.

Vođenje iz stavka 1. ovoga članka, stožer civilne zaštite mjesne zajednice ostvaruje tako što zapovijeda poduzimanja mjera zaštite i spašavanja koje su za mjesnu zajednicu utvrđene u općinskom planu zaštite i spašavanja, a sukladno potrebama koje postoje na području mjesne zajednice.

2. Način rada stožera CZ pravne osobe

Članak 39.

Stožer CZ koji se, sukladno odredbama članka 107. st. 1. i 3. Zakona o zaštiti i spašavanju, osnuje u pravnoj osobi, mjerodavan je da vodi akcije zaštite i spašavanja u objektima i poslovnim prostorima koji pripadaju pravnoj osobi, te na području na kojem pravna osoba obavlja svoju redovitu djelatnost.

Mjerodavnost stožera CZ iz stavka 1. ovoga članka, utvrđuje se općim aktom pravne osobe i određuju situacije kada taj stožer obavlja svoje funkcije, s tim da je obavezan funkcionirati u svim slučajevima kada to zapovijedi stožer civilne zaštite općine, kantona i Federacije.

Članak 40.

U cilju osposobljavanja stožera CZ za njegovo efikasno obavljanje operativne funkcije putem vođenja akcija zaštite i spašavanja, pravna osoba koja je osnovala taj stožer, obvezna je planirati i provoditi obuku i osposobljavanje tog stožera.

Obuka i osposobljavanje stožera CZ odnosi se na sva pitanja koja se općim aktom pravne osobe stave u nadležnost te osobe.

Planiranje, organiziranje i provođenje obuke i osposobljavanja stožera CZ vrši stručna služba pravne osobe koja se odredi općim aktom pravne osobe, kojim je regulirano osnivanje tog stožera u suradnji sa službom civilne zaštite općine.

Članak 41.

Operativnu funkciju u zaštiti i spašavanju, stožer CZ pravne osobe ostvaruje u situaciji kada zaprijeti neposredna opasnost od nastanka prirodne ili druge nesreće koja može ugroziti život i zdravlje zaposlenika i materijalna dobra pravne osobe, odnosno u situaciji kada nastane ta nesreća. U tim slučajevima, taj stožer, operativnu funkciju ostvaruje putem vođenja akcija zaštite i spašavanja dok te situacije postoje i dok se ne otklone sve posljedice nastale djelovanjem prirodne ili druge nesreće.

Aktiviranje štaba CZ u uvjetima iz stavka 1. ovoga članka, vrši direktor pravne osobe ili drugo tijelo koje je određeno općim aktom pravne osobe.

Ako je prirodna ili druga nesreća ugrozila dio ili cijelo područje općine, u tom slučaju, stožer CZ pravne osobe, pored vođenja akcija zaštite i spašavanja u pravnoj osobi, obavezan je postupiti i po zapovjedima stožera CZ koji vodi akcije zaštite i spašavanja na ugroženome području općine.

3. Način vođenja akcija zaštite i spašavanja u tijelima uprave i drugim tijelima vlasti

Članak 42.

Sukladno odredbama članka 111. točka 1. Zakona o zaštiti i spašavanju, vođenje akcija zaštite i spašavanja u tijelima uprave i drugim tijelima vlasti, odnosno općinskim službama za upravu (u daljnjem tekstu: tijela uprave) vrše rukovoditelji tih tijela putem povjerenika civilne zaštite koji se određuju prema članku 118. stavak 2. Zakona o zaštiti i spašavanju.

Rukovođenje akcijama zaštite i spašavanja, rukovoditelji tijela uprave iz stavka 1. ovoga članka, ostvaruju u odnosu na zaštitu i spašavanje državnih službenika i namještenika, službene dokumentacije, opreme i drugih sredstava rada u objektima i prostorima koje koriste tijela uprave za svoj rad.

Operativnu funkciju iz stavka 1. ovoga članka, rukovoditelji tijela uprave ostvaruje u situacijama iz članka 16. ovoga pravilnika, a od momenta kada mjerodavno tijelo vlasti proglasi nastanak prirodne ili druge nesreće na području na kojem se nalaze objekti i zgrade u kojima rade tijela uprave i druga tijela vlasti.

Članak 43.

Kada mjerodavno tijelo vlasti proglasi nastanak prirodne ili druge nesreće na području na kojem se nalaze objekti u kojima su smještena tijela uprave, u tom slučaju rukovoditelj tijela uprave odmah vrši aktiviranje povjerenika civilne zaštite iz stavka 1. članka 42. ovoga pravilnika i naređuje da oni počnu vršiti poslove iz svoje mjerodavnosti koji su predviđeni u članku 49. toč. 2. i 3. ovoga pravilnika.

Poslove iz svoje mjerodavnosti, povjerenici civilne zaštite vrše pod neposrednim nadzorom rukovoditelja tijela uprave i postupaju prema njegovim uputama i zapovjedima, s tim što su dužni postupiti i po zapovjedima stožera CZ općine, kantona ili Federacije koji na ugroženome području vodi akcije zaštite i spašavanja.

4. Način vođenja akcija zaštite i spašavanja u pravnoj osobi u kojoj nije formiran stožer CZ

Članak 44.

Organiziranje i ostvarivanje vođenja akcija zaštite i spašavanja u pravnim osobama u kojima nije formiran stožer CZ, obavlja rukovoditelj ili drugo tijelo određeno općim aktom pravne osobe putem povjerenika civilne zaštite, kako je utvrđeno u odredbi članka 111. točka 2. Zakona o zaštiti i spašavanju, a koje postavlja rukovoditelj, prema članku 119. točka 2. tog Zakona.

Kada zaprijeti neposredna opasnost za nastanak prirodne ili druge nesreće koja može da ugrozi ljude i objekte i drugu imovinu pravne osobe i u situaciji kada mjerodavno tijelo vlasti proglasi nastanak te nesreće na području na kojem se nalaze objekti i imovina pravne osobe, direktor pravne osobe aktivira povjerenike civilne zaštite iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 45.

Kada se u pravnoj osobi izvrši aktiviranje povjerenika civilne zaštite oni odmah počinju vršiti poslove iz svoje mjerodavnosti koji su utvrđeni u odredbi članka 54. ovoga pravilnika.

Poslove i zadaće iz svoje mjerodavnosti, povjerenici civilne zaštite obavljaju pod neposrednim nadzorom i uputama i zapovjedima rukovoditelja pravne osobe ili drugog ovlaštenog tijela pravne osobe, a obvezni su da postupaju i po zapovjedima stožera CZ općine, kantona i Federacije koji na ugroženome području vode akcije zaštite i spašavanja.

Članak 46.

U cilju uspješnog i efikasnog vršenja poslova u uvjetima iz članka 45. ovoga pravilnika, pravna osoba je obvezna planirati i provoditi obuku i osposobljavanje povjerenika civilne zaštite.

Obuka i osposobljavanje odnosi se na sve poslove za koje je mjerodavan povjerenik civilne zaštite koji su utvrđeni u odredbama članka 54. ovoga pravilnika. Ta obuka i osposobljavanje organizira se i provodi u suradnji sa službom civilne zaštite općine i kantonalnom upravom civilne zaštite.

IV. POVJERENICI CIVILNE ZAŠTITE, NJIHOVI POSLOVI I NAČIN RADA

1. Zajedničke odredbe

Članak 47.

Povjerenici CZ spadaju u organiziranu strukturu civilne zaštite i sukladno odredbi članka 118. stavak 1. Zakona o zaštiti i spašavanju, određuju se u naselju, dijelu naselja, stambenim zgradama, selima i zaseocima, u tijelima uprave i službama za upravu općina, drugim tijelima i ustanovama i pravnim osobama u kojima se ne osniva stožer CZ.

Članak 48.

Sve aktivnosti tijela uprave, službi za upravu i drugih tijela i pravnih osoba koje se odnose na određivanje povjerenika civilne zaštite, utvrđivanje njihovih poslova i načina rada, obučavanja i opremanja obavlja se u sukladno odredbama čl. 118. do 120. Zakona o zaštiti i spašavanju i odredbama čl. 49. do 57. ovoga pravilnika.

Članak 49.

Povjerenici civilne zaštite iz članka 47. ovoga pravilnika, poslove iz svoje nadležnosti koji se odnose na zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća vrše u okviru tri faze i to:

- 1) u fazi preventivne zaštite koja se odnosi na poduzimanje mjera zaštite i spašavanja kojima se može utjecati na sprečavanje nastanka prirodne ili druge nesreće ili ublažavanje djelovanja te nesreće (preventivne mjere),
- 2) u fazi spašavanja ugroženih ljudi i materijalnih dobara tijekom djelovanja prirodne ili druge nesreće kada preduzimaju operativne mjere zaštite i spašavanja kojima se vrši spašavanje ugroženih ljudi i materijalna dobra (operativne mjere),
- 3) u fazi saniranja posljedica koje su nastale od prirodne ili druge nesreće kada poduzimaju mjere i aktivnosti kojima se vrši otklanjanje i saniranje nastalih posljedica (sanacione mjere).

2. Određivanje povjerenika civilne zaštite

Članak 50.

Povjerenike civilne zaštite postavljaju i razrješavaju tijela utvrđena u članku 119. Zakona o zaštiti i spašavanju, što se vrši rješenjem koje sadrži:

- 1) za povjerenike civilne zaštite u tijelima uprave, službama za upravu i drugim tijelima vlasti i ustanovama (upravne organizacije): osobne podatke podatke povjerenika, osnovne zadaće, način vršenja poslova, suradnja sa rukovoditeljem tijela i objekte i prostor za koji je zadužen,
- 2) za povjerenike civilne zaštite u pravnoj osobi (gospodarske i društvene djelatnosti): osobne podatke povjerenika, osnovne zadaće, način vršenja poslova, objekti (upravne, poslovne zgrade i drugi objekti) za koje su zaduženi i način ostvarivanja suradnje sa direktorom, odnosno drugim tijelom koje je određeno općim aktom za vođenje u zaštitu i spašavanju,
- 3) za povjerenike civilne zaštite koji se određuju za naselje, dio naselja, selo, zaselak i stambene zgrade: osobne podatke povjerenika (ime, prezime i adresa), naselje, dio naselja, selo, zaselak i stambene zgrade za koje se zadužuje, osnovne zadaće za koje je mjerodavan, tijela sa kojima ostvaruje suradnju u obavljanju poslova i obveze službe civilne zaštite općine u svezi organiziranja i načina rada povjerenika civilne zaštite.

Članak 51.

Prilikom određivanja broja povjerenika na području mjesne zajednice za naseljena mjesta i stambene zgrade, u obzir se uzima broj stanovnika, gustoća naseljenosti, vrste stambenih jedinica i njihov raspored (lokacije) i druge činjenice koje mogu imati utjecaj na efikasan rad povjerenika, a broj povjerenika u tijelu uprave i drugim tijelima vlasti, odnosno pravnoj osobi, određuje se prema broju i lokaciji upravnih i poslovnih zgrada i drugih objekata i broju zaposlenih osoba.

Polazeći od kriterija iz stavka 1. ovoga članka, broj povjerenika CZ određuje se na sljedeći način i to:

- 1) za područje mjesne zajednice određuje se tako, da se jedan povjerenik odredi za jednu ili više manjih stambenih zgrada, za jednu višekatnicu ili određen broj katova, za jedno naselje ili dio naselja ili ulicu ili za određen broj stambenih zgrada, a u naselju seoskog tipa, jedan povjerenik se može odrediti za svaki zaselak ili selo ili dio sela ili cijelo selo sa manjim brojem domaćinstava;
- 2) za tijela uprave i druga tijela vlasti određuje se jedan povjerenik za svako to tijelo, osim tijela uprave koji imaju veliki broj zaposlenih osoba i ako su smješteni u više zgrada i na različitim lokacijama kada se može odrediti više povjerenika, odnosno po jedan povjerenik za svaki lokalitet;
- 3) za pravne osobe i druge institucije, broj povjerenika se određuje analogno odredbi točke 2) stavak 2. ovoga članka.

Broj povjerenika treba odrediti tako da svaki povjerenik može sve poslove iz svoje mjerodavnosti za koje je zadužen u svakoj situaciji koja može nastati pojavom prirodne ili druge nesreće, vršiti blagovremeno, pravilno, kvalitetno i efikasno.

3. Poslovi i zadaci povjerenika civilne zaštite

Članak 52.

Povjerenici civilne zaštite koji su određeni za naselje ili dio naselja ili ulicu ili selo i zaselak, mjerodavni su da na području za koje su zaduženi obavljaju sve organizacijske i druge mjere koje se odnose na pripreme građana da se osobno osposobe za poduzimanje svih mjera zaštite i spašavanja kojima mogu osigurati zaštitu vlastitoga života i zdravlja i života i zdravlja svoje obitelji i zaštititi i spasiti svoju imovinu, a istovremeno da mogu sudjelovati na pružanju pomoći u spašavanju nastradalih i ugroženih ljudi i materijalnih dobara na ugroženome području.

Ostvarivanje cilja iz stavka 1. ovoga članka, povjerenici civilne zaštite postižu tako što neposredno obavljaju sljedeće poslove i zadaće:

- 1) u fazi preventivne zaštite iz članka 49. točka 1. ovoga pravilnika povjerenik provodi sljedeće preventivne mjere:
 - poduzima aktivnosti da se građani upoznaju o vrstama prirodnih i drugih nesreća koje, prema procjeni ugroženosti općine, mogu ugroziti područje na kojem građani žive i mjerama koje bi oni osobno trebali poduzimati radi sprečavanja nastanka određene prirodne ili druge nesreće ili da se ublaži njeno djelovanje;
 - poduzima aktivnosti da se građani upoznaju o tome koja propisana sredstva za ličnu zaštitu treba da nabave, kao i druga sredstva koja su neophodna za poduzimanje mjera zaštite i spašavanja prirodne ili druge nesreće i u svezi s tim, daju upute za način smještaja i čuvanja tih sredstava;
 - u suradnji sa službom civilne zaštite općine, poduzima aktivnosti da građani učestvuju u obučavanju koje se odnosi na pripremanje i provođenje osobne i uzajamne zaštite i način provođenja mjera zaštite i spašavanja predviđene u planu i programu obučavanja stanovništva i o tim pitanjima vodi odgovarajuću evidenciju;
 - sudjeluje u pripremanju i izvođenju vježbi i drugih praktičnih oblika obuke iz oblasti zaštite i spašavanja i samozaštite;
 - ostvaruje stalnu suradnju sa službom civilne zaštite općine u cilju rješavanja određenih pitanja koja su značajna za ostvarivanje zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća na području za koje je povjerenik zadužen, a u kojima se moraju angažirati građani i poduzima aktivnosti da se osiguraju odgovarajuće prostorije za smještaj i čuvanje sredstava za kolektivnu zaštitu i drugih sredstava namijenjenih za zaštitu i spašavanje i stara se o ispravnosti tih sredstava;

- poduzima aktivnosti da građani provode preventivne mjere zaštite koje su od značaja za sprečavanje nastanka prirodnih i drugih nesreća koje mogu ugroziti život i zdravlje ljudi, stambene i druge zgrade i imovinu, na području na kojem građani žive, kao što je zaštita od poplava i eksplozija (plinskih boca, instalacija i drugih uređaja koji mogu izazvati nesreću), provođenje mjera koje se odnose na zaštitu okoliša i druge aktivnosti koje su u funkciji zaštite i spašavanja na području za koje je povjerenik zadužen;
 - poduzima mjere da se građani upoznaju sa znacima za uzbunjivanje i sa zadaćama koje oni trebaju poduzeti kada se da znak za uzbunjivanje i osigurava da se u svim zgradama za koje su zaduženi istaknu na vidnom mjestu znaci za uzbunjivanje i
 - obavlja druge poslove zaštite koje odredi služba civilne zaštite općine.
- 2) u fazi spašavanja iz članka 49. točka 2. ovoga pravilnika, povjerenik provodi sljedeće operativne mjere:
- odmah po izbijanju prirodne ili druge nesreće, a u ovisnosti od vrste nesreće, poduzima mjere da građani pristupe zaštiti sebe, svoje obitelji i imovine i da sudjeluju u izvršavanju zadataka na spašavanju nastradalih i ugroženih ljudi i materijalnih dobara i da sve te aktivnosti poduzimaju prema zapovjedima stožera CZ koji rukovodi akcijama zaštite i spašavanja na ugroženome području,
 - poduzima mjere da se provede zapovjed stožera CZ koji vodi akcije zaštite na ugroženom području da građani daju sredstva kojima raspolažu, a koja se mogu koristiti u spašavanju povrijeđenih i ugroženih ljudi i otklanjanju posljedica od tih nesreća i vrši raspored tih sredstava prema prioritetima na područjima na kojima je njihovo korišćenje potrebno,
 - poduzima mjere da se građani angažiraju na obavljanju zadaća koje zapovijedi stožer civilne zaštite iz prethodne alineje,
 - poduzima mjere da građani provjere stanje ispravnosti svojih sredstava za osobnu zaštitu, a u suradnji sa kućnim savjetima, gdje su obrazovani, provjerava stanje ispravnosti sredstava za kolektivnu zaštitu i poduzima mjere da se ta sredstva dovedu u ispravno stanje.
- 3) u fazi otklanjanja posljedica iz članka 49. točka 3. ovoga pravilnika povjerenik poduzima sljedeće sanacione mjere:
- poduzima mjere da građani pomognu na saniranju onih posljedica koje oni svojim aktivnostima mogu sanirati, na području na kojem se nalaze njihove kuće, stambeni i drugi objekti i imovina, kao i materijalna dobra, što se obavlja prema vrsti posljedica koje su nastale na ugroženom području, kao i mjere koje zapovijedi stožer CZ koji vodi akcije zaštite i spašavanja na tom području i vrši druge zadatke koje odredi taj stožer.

Članak 53.

Povjerenici civilne zaštite koji se određuju za jednu ili više stambenih zgrada, mjerodavni su za vršenje sljedećih poslova zaštite i spašavanja i to:

- 1) u fazi preventivne zaštite iz članka 49. točka 1. ovoga pravilnika, povjerenik obavlja sljedeće preventivne mjere:
 - u suradnji sa kućnim savjetom i upraviteljem zgrade (u daljnjem tekstu: upravitelj zgrade) koji je zadužen za održavanje zajedničkih dijelova zgrade, poduzima mjere da se u stambenoj zgradi osigura potrebit broj protupožarnih aparata sukladno važećim propisima i da se ti aparati održavaju u ispravnom stanju, da se hidranti za vodu, ako postoje, održavaju u ispravnom stanju i da se osiguraju propisane količine sredstava za kolektivnu zaštitu građana te da se ta sredstva čuvaju na sigurnom mjestu,

- poduzima mjere da građani osiguraju propisana sredstva za ličnu zaštitu i da se ona čuvaju u ispravnom stanju,
 - u suradnji sa općinskom službom civilne zaštite poduzima mjere da građani sudjeluju na obuci iz oblasti zaštite i spašavanja, sukladno planu i programu obuke stanovništva i
 - obavlja druge poslove zaštite koje odredi služba civilne zaštite općine.
- 2) u fazi spašavanja iz članka 49. točka 2. ovoga pravilnika, povjerenik obavlja sljedeće operativne mjere:
- odmah po nastanku prirodne ili druge nesreće poduzima mjere da se građani u stambenoj zgradi angažiraju na spašavanju svojih članova obitelji i svoje imovine i da sudjeluju na spašavanju nastradalih i ugroženih građana sukladno zapovjedima stožera CZ koji na ugroženom području vodi akcije zaštite i spašavanja,
 - usmjerava i koordinira angažiranje građana na mjesta i područja koja su ugrožena i gdje je njihova pomoć neophodna,
 - određuje sredstva i opremu građana koju oni treba da daju na korištenje u akcijama zaštite i spašavanja nastradalih i ugroženih ljudi i materijalnih dobara po zapovjedi stožera CZ koji vodi akcije zaštite i spašavanja na ugroženome području.
- 3) u fazi otklanjanja posljedica iz članka 49. točka 3. ovoga pravilnika povjerenik poduzima sljedeće sanacione mjere:
- obavlja uvid u stanje posljedica koje su nastale na području, odnosno na stambenim i drugim zgradama za koje je zadužen i utvrđuje vrste aktivnosti koje treba poduzimati na potpunom saniranju nastalih posljedica i o nadenom stanju upoznaje kućni savjet, savjet mjesne zajednice i općinsku službu civilne zaštite, predlaže poduzimanje potrebitih mjera i osigurava angažiranje građana na saniranju posljedica koje zapovijedi stožer CZ koji na tom području vodi akcije zaštite i spašavanja i
 - vrši druge zadatke koje odredi taj stožer.

Članak 54.

Povjerenici civilne zaštite koji se određuju u federalnim i kantonalnim tijelima uprave, općinskim i gradskim službama za upravu i drugim organima i pravnim licima mjerodavni su da obavljaju sljedeće poslove zaštite i spašavanja i to:

- 1) u fazi preventivne zaštite iz članka 49. točka 1. ovoga pravilnika povjerenik obavlja sljedeće preventivne mjere:
 - u suradnji sa rukovoditeljem tijela uprave, odnosno službe za upravu, odnosno rukovoditeljem pravne osobe obavlja sljedeće zadaće: poduzima mjere da se osiguraju potrebna sredstva i oprema za osobnu zaštitu državnih službenika i namještenika, odnosno zaposlenika, kao i sredstva za kolektivnu zaštitu i da se sva ta sredstva čuvaju na odgovarajućem mjestu i da budu u ispravnom stanju, da se osigura potrebit broj protupožarnih aparata i da se čuvaju u ispravnom stanju i da se državni službenici i namještenici, odnosno zaposlenici osposobe za upotrebu tih aparata i da svi zaposleni prisustvuju obuci iz oblasti zaštite i spašavanja sukladno utvrđenom planu i programu obuke za te osobe i da obavlja druge poslove od značaja za organiziranje i provođenje zaštite i spašavanja u tijelu uprave, odnosno pravnoj osobi predviđene propisima.
- 2) u fazi spašavanja iz članka 49. točka 2. ovoga pravilnika, povjerenik obavlja sljedeće operativne mjere:
 - odmah po nastanku prirodne ili druge nesreće koja je ugrozila zgrade i objekte tijela uprave i službe za upravu, odnosno pravne osobe poduzima mjere da svi zaposleni pristupe spašavanju nastradalih i ugroženih ljudi i da spašavaju ugroženu službenu dokumentaciju i ostala sredstva koja pripadaju tijelu, odnosno pravnoj osobi,

- vrši koordinaciju i usmjeravanje zaposlenih na ona mjesta koja su ugrožena da obavljaju one zadaće koje su od značaja za spašavanje nastradalih i ugroženih ljudi, odnosno za spašavanje službene dokumentacije i ostalih sredstava sukladno zapovjedima rukovoditelja tijela uprave i službe za upravu, odnosno direktora ili drugog ovlaštenog tijela pravne osobe,
 - osigurava provođenje zapovjedi stožera CZ koji na ugroženom području vodi akcije zaštite i spašavanja koje se odnose na tijela uprave i službe za upravu, odnosno pravnu osobu u kojima je imenovan povjerenik.
- 3) u fazi otklanjanja posljedica iz članka 49. točka 3. ovog pravilnika poduzima slijedeće sanacione mjere
- vrši pregled svih prostorija, opreme i službene dokumentacije i utvrđuje nastale štete, kao i stanje opreme i službene dokumentacije i o tome informira rukovoditelja tijela uprave ili službe za upravu, odnosno rukovoditelja pravne osobe i rukovoditelju predlaže mjere koje bi trebalo zapovijediti radi cjelovitog saniranja nastalih posljedica i postupka po zapovjedima rukovoditelja.

4. Način rada povjerenika civilne zaštite

Članak 55.

U fazi preventivne zaštite povjerenici civilne zaštite, poslove iz svoje nadležnosti koji su utvrđeni za preventivnu zaštitu, obavljaju na slijedeći način i to:

- 1) povjerenici civilne zaštite iz članka 52. stavak 2. točke 1. ovoga pravilnika, poslove iz te odredbe za koje su zaduženi obavljaju u suradnji, uputama i pod nadzorom službe civilne zaštite općine, kao i u suradnji sa rukovoditeljem mjesne zajednice na čijem se području nalazi naselje ili dio naselja ili selo i zaselak, za koje je povjerenik zadužen.
- 2) povjerenici civilne zaštite iz članka 53. točke 1. ovoga pravilnika, poslove iz te odredbe za koje su zaduženi, obavljaju u neposrednoj suradnji, uputama i pod nadzorom službe civilne zaštite općine, kao i u suradnji sa kućnim savjetom i upraviteljem zgrade.
- 3) povjerenici civilne zaštite iz članka 54. točke 1. ovoga pravilnika, poslove iz te odredbe, obavljaju u neposrednoj suradnji i po uputama rukovoditelja tijela uprave i drugog tijela vlasti, odnosno pravne osobe i u suradnji sa službom civilne zaštite općine.

Članak 56.

U fazi spašavanja i fazi otklanjanja posljedica nastalih od prirodne ili druge nesreće, poslove iz svoje mjerodavnosti koji su utvrđeni u odredbama čl. 52. do 54. ovoga pravilnika, povjerenici civilne zaštite obavljaju na slijedeći način i to:

- 1) povjerenici civilne zaštite poslove iz toč. 2. i 3. članka 52. ovoga pravilnika, počinju vršiti od momenta saznanja da prijeti opasnost od nastanka prirodne ili druge nesreće na području za koje je zadužen ili je mjerodavno tijelo proglasilo nastanak nesreće, odmah poduzimaju mjere i aktivnosti da građani pristupe zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara koji su ugroženi ili mogu biti ugroženi nesrećom i vode sve aktivnosti na području za koje su zaduženi i u tim aktivnostima osigurava provođenje naredbi stožer CZ koji na tom području vodi akcije zaštite i spašavanja. Te aktivnosti se poduzimaju sve do momenta dok stožer CZ ne zapovijedi prestanak aktivnosti.
- 2) povjerenici civilne zaštite poslove iz toč. 2. i 3. članka 53. ovoga pravilnika, počinju vršiti od momenta saznanja za nastanak prirodne ili druge nesreće, odmah poduzimaju mjere da građani pristupe zaštiti i spašavanju svoje obitelji i svoje imovine i da drugima pruže pomoć u spašavanju ugroženih ljudi i materijalnih dobara i neposredno na terenu vode te aktivnosti, s tim da u tim aktivnostima postupaju prema zapovjedima stožera CZ koji na ugroženom području vodi akcije zaštite i spašavanja i osiguravaju provođenje zapovjedi tog stožera. U

obavljanju tih aktivnosti povjerenici ostvaruju i stalnu i neposrednu suradnju sa kućnim savjetom i upraviteljem zgrade, u cilju spašavanja ugroženih i nastradalih ljudi u zgradi, kao i spašavanja sredstava i imovine koja je ugrožena.

- 3) povjerenici civilne zaštite, poslove iz tač. 2. i 3. člana 54. ovoga pravilnika, počinju obavljati tako što poduzimaju mjere da se službenici i namještenici u tijelu uprave i službi za upravu, odnosno zaposlenici u poduzeću, ustanovi i drugoj pravnoj osobi za koje su zaduženi, angažiraju na spašavanju ugroženih ljudi i službene dokumentacije i materijalnih sredstava ugroženih prirodnom ili drugom nesrećom. Tijekom trajanja tih aktivnosti, povjerenik ostvaruje stalnu suradnju sa rukovoditeljem tijela uprave i službe za upravu, odnosno sa rukovoditeljem poduzeća ili druge pravne osobe i postupa po njihovim nalogima, a istovremeno osigurava da se postupa i po zapovjedima stožera CZ koji na ugroženom području vodi akcije zaštite i spašavanja.

5. Organiziranje i rad stožera CZ grada i povjerenika CZ

Članak 57.

Odredbe ovog pravilnika koje se odnose na organiziranje i način rada općinskog stožera CZ, kao i povjerenike civilne zaštite koje određuju općinske službe za upravu, analogno se primjenjuju na organiziranje, zadatke i način rada gradskog stožera CZ i povjerenike civilne zaštite u gradskim službama za upravu i drugim gradskim tijelima.

V. MJERODAVNOST TIJELA CIVILNE ZAŠTITE KANTONA I OPĆINA PREMA STOŽERIMA I POVJERENICIMA CIVILNE ZAŠTITE

Članak 58.

Kantonalne uprave civilne zaštite obvezne su, u okviru poslova iz svoje mjerodavnosti, stalno poduzimati odgovarajuće mjere i aktivnosti da se u kantonalnim tijelima uprave i drugim kantonalnim tijelima vlasti, upravnim organizacijama i pravnim osobama iz oblasti gospodarstva i društvenih djelatnosti koje spadaju u mjerodavnost kantona, organiziraju stožeri CZ, ako su potrebiti, odrede povjerenici civilne zaštite i utvrde njihovi poslovi i način rada, sukladno odredbama ovoga pravilnika.

Kantonalne uprave civilne zaštite imaju obvezu da pružaju stručnu i drugu pomoć tijelima i pravnim osobama iz stavka 1. ovoga članka u svezi organiziranja i osposobljavanja povjerenika civilne zaštite.

Članak 59.

Služba civilne zaštite općine obvezna je, da u okviru poslova iz svoje mjerodavnosti stalno poduzima odgovarajuće mjere i aktivnosti da se u općinskim službama za upravu, naselju, dijelu naselja, ulici, selu i zaseoku na području općine, odrede povjerenici civilne zaštite, da se utvrde njihovi poslovi i način vršenja poslova i da se osigura odgovarajuća oprema i tehnička i druga sredstva potrebna za njihov rad.

Kantonalne uprave civilne zaštite imaju obvezu da stalno ostvaruju suradnju sa službama civilne zaštite općina na području kantona i da tim službama pružaju stručnu i drugu pomoć na obavljanju poslova iz mjerodavnosti tih službi i da zajednički rješavaju sve zadatke od zajedničkog interesa za kanton i općine, kao i pitanje osiguranja sredstava za naknade iz članka 60. stavak 1. ovoga pravilnika.

Članak 60.

Za povjerenike civilne zaštite iz čl. 52. i 53. ovoga pravilnika, služba civilne zaštite općine ima obvezu da utvrdi odgovarajući iznos mjesečne naknade za njihov rad u svojstvu povjerenika civilne zaštite iz sredstava koja se formiraju na osnovu članka 180. Zakona o zaštiti i spašavanju i iz proračuna općine.

Za povjerenike iz članka 54. ovoga pravilnika, naknadu za rad povjerenika civilne zaštite utvrđuju rukovoditelji tijela uprave, službi za upravu i drugih tijela, odnosno direktori u pravnim osobama iz vlastitih sredstava.

Stožeri CZ utvrđuju visinu i uvjete za naknadu članovima stožera CZ za rad u stožeru iz sredstava koja su osigurana za rad

stožera CZ, a za stožer CZ mjesne zajednice naknadu utvrđuje općinski stožer, iz svojih sredstava.

Sve aktivnosti na određivanju uvjeta i visine naknade za stožere CZ iz stavka 3. ovoga članka pripremaju mjerodavna tijela civilne zaštite u suradnji sa zapovjednikom stožera, a odgovarajuću odluku o tim pitanjima donosi stožer CZ.

Kantonalna uprava civilne zaštite obvezna je iz svojih sredstava formiranih prema stavku 1. ovoga članka pomoći općine koje nemaju dovoljno sredstava za povjerenike iz stavka 1. ovoga članka. Tu pomoć može odobriti i Federalna uprava.

Visina naknade iz st. 1. i 3. ovoga članka određuje se u visini do 15% od prosječne neto plaće ostvarene u Federaciji u predhodnom mjesecu, prema saopćenju Federalnog zavoda za statistiku.

Članak 61.

Naknada za rad povjerenika civilne zaštite i članova stožera CZ iz članka 60. ovoga pravilnika utvrđuje se rješenjem koje donosi;

- 1) za povjerenike civilne zaštite iz stavka 1. rješenje donosi služba civilne zaštite općine,
- 2) za povjerenike civilne zaštite iz stavka 2. rješenje donosi rukovoditelj tijela uprave, službe za upravu i drugog tijela, a u pravnoj osobi direktor ili drugo nadležno tijelo određeno općim aktom pravne osobe,
- 3) za članove općinskog stožera i stožera CZ mjesne zajednice, rješenje donosi služba civilne zaštite općine, a za članove Federalnog i kantonalnog stožera, rješenje donosi mjerodavno tijelo civilne zaštite, sukladno odluci stožera iz stavka 4. članka 60. ovoga pravilnika.

Članak 62.

Naknada za rad povjerenika iz članka 60. st. 1. i 2. ovoga pravilnika osigurava se samo za fazu preventivne zaštite iz članka 49. točka 1. ovoga pravilnika, a za članove stožera CZ naknada se osigurava za fazu provođenja priprema iz članka 3. stavak 1. ovoga pravilnika.

Za vrijeme sudjelovanja povjerenika civilne zaštite u akcijama zaštite i spašavanja i u fazi otklanjanja posljedica iz članka 49. toč. 2. i 3. ovoga pravilnika, a za članove stožera CZ za vrijeme vršenja operativne funkcije iz članka 3. stavak. 1. točka 2. ovoga pravilnika, naknada se ostvaruje sukladno odredbama čl. 186. do 189. Zakona o zaštiti i spašavanju i propisom donešenim na temelju članka 187. stavak 1. tog zakona.

VI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 63.

Tijela civilne zaštite kantona i općine obvezni su u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog pravilnika obaviti slijedeće zadaće i to:

- 1) kantonalna uprava civilne zaštite - da ustroj, sastav i način rada kantonalnog stožera CZ i određivanje povjerenika CZ u kantonalnim tijelima uprave i upravnim organizacijama usklade s odredbama ovog pravilnika,
- 2) služba civilne zaštite općine - da ustroj, sastav i način rada općinskog stožera CZ i stožera CZ u mjesnim zajednicama, kao i određivanje povjerenika u mjesnim zajednicama i općinskim službama za upravu i drugim tijelima općinske uprave uskladi s odredbama ovoga pravilnika.

Članak 64.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

Broj 01-02/2-428/06
13. studenoga 2006. godine
Sarajevo

Direktor
Alija Tihić, v. r.

[illegible]

Na osnovu čl. 126. i 133. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća ("Službene novine Federacije BiH", br. 29/03 i 22/06), direktor Federalne uprave civilne zaštite donosi

PRAVILNIK

**O ORGANIZIRANJU SLUŽBI ZAŠTITE I SPAŠAVANJA
I JEDINICA CIVILNE ZAŠTITE, NJIHOVIM
POSLOVIMA I NAČINU RADA**

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovim pravilnikom utvrđuju se uvjeti za organiziranje, poslovi i zadaci i način rada službi zaštite i spašavanja koje se formiraju u pravnim licima ili kao samostalne službe zaštite i spašavanja, kao i organiziranje, poslovi i zadaci jedinica civilne zaštite (u daljnjem tekstu: jedinice CZ) za potrebe Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija), za potrebe kantona, grada i općina, u skladu sa Zakonom o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća (u daljnjem tekstu: Zakon o zaštiti i spašavanju).

Član 2.

Odredbe ovog pravilnika primjenjuju se na organiziranje i funkcioniranje službi zaštite i spašavanja i jedinica civilne zaštite, koje se formiraju prema slijedećim zakonskim odredbama i to:

- 1) na službe zaštite i spašavanja koje se formiraju prema odredbama čl. 122. do 124. Zakona o zaštiti i spašavanju,
- 2) na jedinice CZ koje se formiraju prema odredbama čl. 127. do 132. Zakona o zaštiti i spašavanju,
- 3) na službe zaštite i spašavanja i jedinice CZ koje, u skladu sa članom 32. stav 2. Zakona o zaštiti i spašavanju, formiraju pravna lica iz te zakonske odredbe za vlastite potrebe.

Službe zaštite i spašavanja i jedinice CZ iz stava 1. ovog člana, organiziraju se i opremaju na način da budu savremene i posebno organizirane snage civilne zaštite koje raspolažu savremenom opremom koja omogućava da mogu odgovoriti zahtjevima zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara kada budu ugroženi prirodnim ili drugim nesrećama.

Član 3.

Službe zaštite i spašavanja i jedinice CZ mogu se organizirati:

- 1) na nivou Federacije koje će djelovati na području Federacije,
- 2) na nivou kantona - za područje kantona,
- 3) na nivou općine - za područje općine i
- 4) u pravnim licima - za potrebe tih lica.

Organiziranje službi zaštite i spašavanja i jedinica CZ za područja iz stava 1. ovog člana, vrši se prema odredbama ovog pravilnika, a u skladu sa Zakonom o zaštiti i spašavanju i to:

- 1) službe zaštite i spašavanja u skladu sa zakonskim odredbama iz tačke 1. stav 1. člana 2. i odredbama čl. 6. do 32. ovog pravilnika,
- 2) jedinice CZ u skladu sa zakonskim odredbama iz tačke 2. stav 1. člana 2. i odredbama čl. 33. do 47. ovog pravilnika.

Član 4.

Službe zaštite i spašavanja i jedinice CZ angažiraju se na vršenju operativnih mjera zaštite i spašavanja iz njihove nadležnosti po naredbi nadležnog štaba civilne zaštite u slijedećim situacijama i to:

- 1) u kojima se primijete opasnosti ili pojave koje mogu dovesti do nastanka prirodne ili druge nesreće, koje zahtijevaju provođenje mjera i aktivnosti na sprečavanju nastanka te prirodne ili druge nesreće ili ublažavanju njenog djelovanja,
- 2) od momenta kada nadležni organ vlasti proglasi stanje prirodne ili druge nesreće, što zahtijeva provođenje akcija zaštite i spašavanja ugroženih ljudi i materijalnih dobara, do otklanjanja posljedica koje su nastale djelovanjem te prirodne ili druge nesreće, odnosno do momenta kada nadležni štab civilne zaštite naredi prestanak njihovog rada, odnosno do dana kada nadležni organ vlasti donese odluku o prestanku stanja prirodne ili druge nesreće.